

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 18, 1976

Nr. 194

LKB Kronika Nr. 21

Tyčiojimas iš tikinčiųjų mokinių

Nestojantiems į komjaunimą liepiama stovėti pusę valandos pakeltomis rankomis

24
TARYBINEJE MOKYKLOJE
Šiauliai

1975 rugsėjo 16 šiaulių prof. t. h. mokykloje teikintųjų grupėje vyko susirinkimas, kurio metu norėta visą mokinių grupę surašyti į komjaunimą. Mokinį išsikovėdavo prieš klasę ir klausdavo: "Ar pata nestoji į komjaunimą, ar tėvai neleidžia?" Nestojančius į komjaunimą varė iš klasės ir liepė atsivesti tėvus. Mokinys Urbutis paaiškino, kad jis vertiamas nestojantis į komjaunimą.

Aš prievartai nenulenkiu. Nei aš, nei mano tėvai nenori, kad aš būčiau komjaunuolis.

Paklauntas, ar jo tėvai tiki ir lanko bažnyčią, mokinys atsakė: — Mes visi esame tikintys ir lankome bažnyčią.

Iš Urbucio buvo tyčiojami. Meistras Gylis ir Milius liepė nestojantiems į komjaunimą mokiniams stovėti pusę valandos pakeltomis rankomis. — Visi vagys, chuligana, fašistai yra nekomjaunuoliai. — šaukė Milius. — Jei užpildysite anketas, nereikės stovėti pakeltomis rankomis, o jei nepildysite, pašalinsime iš mokyklos.

Visą vaalndą terorizuojami mokiniai nepasidavė. Nestojantiems į komjaunimą buvo skiriamai patys sunkiausi darbai. Pusę klasės liko nekomjaunuoliais.

1975 lapkričio 27 šiaulių J. Janonio vid. mokyklos direktoriaus pavaduotoja Žilėkienė, šisikvietusi VIII b klasės mokinės Vaitkutės Rimutės motiną, klausinėjo, ar dukra Rimutė namuose meldžiasi, ar eina išpažinties ir pan.

— Koks čia gali būti klausimas?! Aš ir mano dukra esame katalikės, todėl ir atliekame savo katalikiškas pareigas. — atsakė Vaitkienė.

— Jūsų dukrė dar ne komjaunuolė. Už bažnyčios lankymą ją pradės pašiepti mokykloje.

— Mano dukrė to nebijo. Dėl savo įsitikinimų ji mokės pakentėti, nes žino, kad tai garbinga.

1975 gruodžio 22 mirė šiaulių 9-tos vid. mokyklos VII a klasės tėvelis Juozas Vidugiris.

Auklėtoja Elena Baškienė atnešė su mokiniais vainiką ir pasiteiravo, kada bus laidojamas, o svarbiausia — ar su bažnyčia? Jeigu su bažnyčia, tuomet vaikų neleidžianti. Priešingu atveju, dalyvaus visa klasė. Laidotuvių išvakarėse auklėtoja Baškienė dar kartą atėjo pasiteirauti ir, sužinojusi, kad laidotuvės vyks su bažnyčia, vaikų iš mokyklos neišleido.

Plateliai
1975 pradžioje Platelių bažnyčios chore pradėjo giedoti vidurinės mokyklos VII klasės mokinė Vida Mikalauskaitė. Sužinojęs apie tai Platelių viduri-

nės mokyklos direktorin Stripinienė (jo iniciatyva Plateliuose nugriautos kryžiaus kelių koplytėlės) ir mokytojai nutarė mergaitę nuo bažnyčios atitraukti. Klasės auklėtoja Vašavičienė įsakė Mikalauskaitės motinai nebeleisti dukros į bažnyčią. Mikalauskienė paprašė, kad auklėtoja į šį reikalą nerikištų, nes konstitucija garantuoja tikėjimo laisvę.

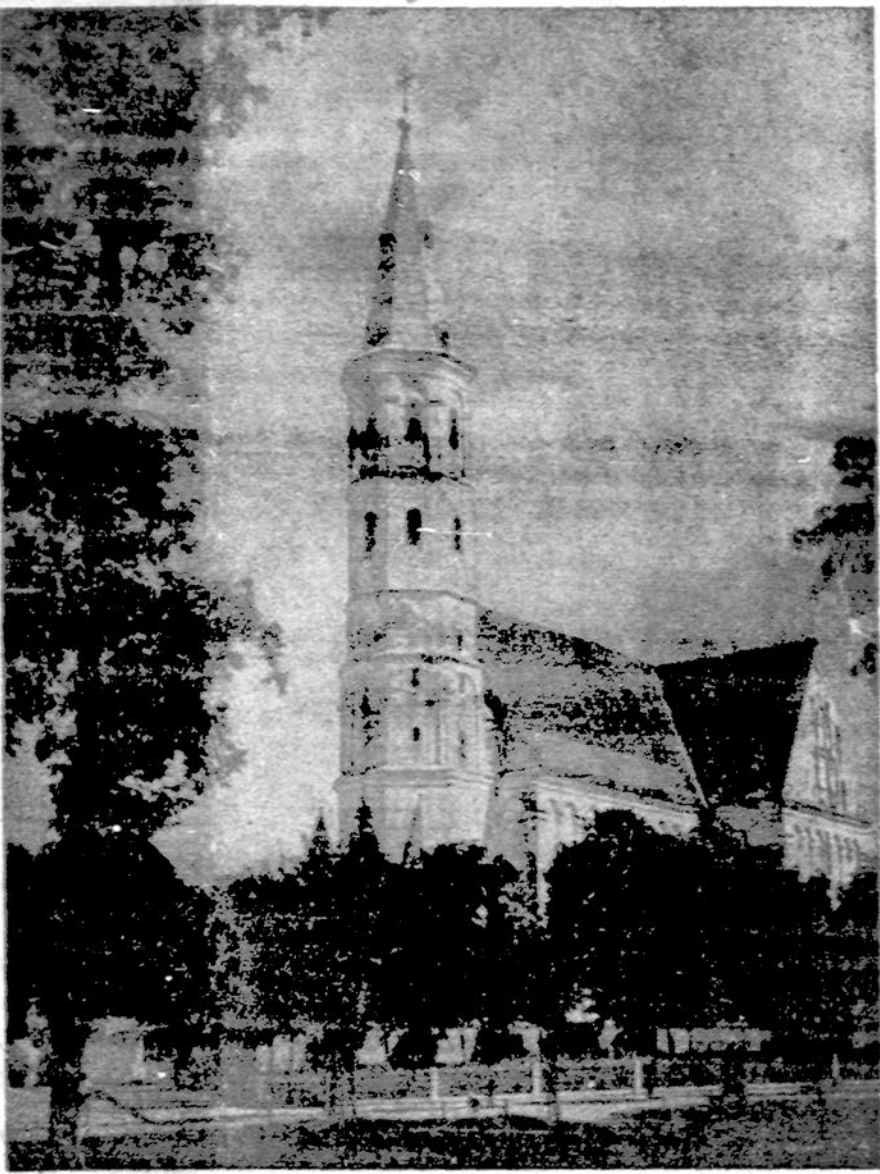
— Na, tai veskis kada nors vakare, kad niekas nematytų, — mokė Valavičienė.

Mergaitę auklėtoja priekaištavo, kad giedodama chore ji žeminanti tarybinės mokyklos vardą.

Rūdiškės (Trakų raj.)

Vidurinės mokyklos direktorius 1975 pabaigoje, pasikvietęs į savo kabinetą Rūdiškio bažnyčion ministrantą, IX klasės moksleivį Petrą Stašauską, davė pasirašyti pareiškimą, kuriame būnė parašyta, jog vienas kunigas prašęs jį ateiti į bažnyčią patarnauti Mišioms. Mokinys pasirašyti atsisakė. Jis prisipažino savo noru einas į bažnyčią ir tarnaujantis šv. Mišioms. Direktoriaus grasino teismu. Vėliau kelis kartus įkabinėjo P. Stašauską nevalkšioti į bažnyčią ir sumažino elgesio pažymį.

Tos pačios mokyklos XI klasės mokinė Jadvyga Poplovskajai už bažnyčios lankymą taip pat sumažintas elgesio pažymys ir pagrasinta, jog jai bus išduota tokia charakteristika, kad ji neįstojaanti į jokią aukštąją mokyklą.

Šiauliai. Sv. Petro bažnyčia.

ŠALTOJO KARO DIENOS GRĮŽTA

Nesvarbu, kad Kremlius taip nekalba, svarbu kaip elgiasi

Washingtonas. — "U.S. News" (VIII.23) prieina išvados, kad Rusija grįžta prie šaltojo karo. Nesvarbu, kad taip nekalba, bet svarbu kaip ji elgiasi.

Pirmas pavyzdys yra Rytų Vokietija. Ji nieko negali daryti be Maskvos paaliminimo ar įsakymo. Paskutiniuoju metu tempimas tarp abiejų Vokietijų padidėjo, ypač prie Berlyno gėdos sienos. Suėjas 15 metų nuo sienos pastatymo, neskaityt kiti nusikaltimų ir daugybės sumiūtų žmonių, tiek pat persautų vien negyvai nušautų buvo 167. Kai buvo nušauti 166 vokiečiai, norėję patekti į laisvę, Rytų Vokietija neatsiliepė ir nerėgavo į joki protestą. Klaiptai buvo su 167-ju. Buvo tai sunkvežimio šoferis, legaliai grįžtas iš Rytų Vokietijos su kaulienu mėsa. Tik pervažiavęs sieną, pėsčias grįžo atgal išsiaiškinti dokumentų neaiškumus ir vėl ėjo per sieną. Tada pasienio policija jį nušovė. Blogiau, kad tai buvo italas ir senų laikų komunistas. Pasienio sargybinis normaliai gauna apie 2,000 dolerių ir dvi savaites atostogų už nušovimą savo tautiečio, mėginančio pabėgti. Šiuokart tos premijos negaus.

Vakarų Vokietija šį rudenį rinkns naują parlamentą. Kad socialdemokratai išliktų valdžioje, kancleris Helmut Schmidt spaudžiamas laikytis kietos linijos su Rytų Vokietija ir Sovietų Sąjunga. Jis planuoja kreiptis į Jungtines Tautas dėl pasienio šaudymo ir priminti novietų vadų pažadus Helsinky įteptimą Berlyne mažinti, ne didinti.

Sovietai iš savo pusės įspėjo Vakarų Berlyną, kad nemėgintų dalyvauti 1978 metų rinkimuose į Europos parlamentą. Vakarų Europos komunistų partijos, Rytų Berlyno konferencijoje pademonstravusios savo nepriklausomumą nu. Kremliui, jau gavo įspėjimą: "Užmirškite visa tai". Savaitinis partijos organas "Komunist" įdėjo Boriso Ponomarevo, kandidato į politinį biurą, straipsnį, kuriame sakoma: "Sovietų Sąjunga, daugiau negu bet kada anksčiau, turi būti pavyzdžiui visoms komunistų partijoms, taip pat ir Vakarų".

Prisimintina, kad prezidentas Fordas minėjo, jog sovietai savo vidutinės distancijos 600 kilometrų raketų išstatyti prieš Vakarų Europą, pradėjo užtaisinėti atominius šovinius. Kiekviena raketa turi po tris galvutes. Visa tai rodo, kad šaltojo karo dienos grįžta.

Halifax, Nova Scotia. — 230 myl. į pietryčius nuo Newfoundlando du sovietų laivai — Aldan ir Vladimir Trefolve — ieško į vandenį įkritusio karo lėktuvo. Lėktuvas nukrito pakelėj iš Kubon į Sov. Sąjungą rugpičio 4. Ieško narai. Į tą vietą atplaukė ir Kanados laivas naikintojas Margaree.

Ieško nuskendusio lėktuvo

Washingtonas. — Sostinės juodukai susirūpino, kad šį 17,000 kongreso tarnautojų tik 600 yra juodų. Kalta ne segregacija, bet juodieji mažiau pasiruošę visokiems darbams. Juodieji kongresmanai pradėjo programą, treniruoją juoduosius studentus.

FORDAS JAU TURI PAKANKAMAI BALSŲ?

Kansas City. — Vakar buvo skelbiama, kad prezidentas Fordas jau turi reikalingą skaičių balsų 1131 ir laimės nominaciją pirmuoju balsavimu. Ronald Reagan šalininkai to nenorėjo pripažinti.

Vakar vakare turėjo būti priimta respublikonų partijos platforma. Dėl jos kaj kurių punkty žadėjo kovoti Reaganas Jo siūlymuose buvo: kalbant apie užsienio politiką, įrašyti griežtesnę liniją Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Netiesioginiai tai būtų Fordo ir Kissingerio kritikavimas už detantę. Siūlyoma pagirti ir pagerbti Aleksandrą Solženiciną, kurio susitikimo Fordas išvengė. Ispėjama, kad tokie tarptautiniai susitarimai, kaip He'sinky pasirašytas, mažina viltis susilaukti laisvo gyvenimo tiems, kurie to siekia. Jeigu tie siūlymai konvencijoje būtų įrašyti į platformą, būtų tai prezidento Fordo politikos kritika ir Reagano psichologinis laimėjimas. Gal tai padarytų įtakos ir į neužangažuotus delegatus.

Sen. James Buckley iš New Yorko savo kandidatūrą atsiėmė ir prašė jo vardo balsavimuose neišstatyti. Tie, kurie stūlė jį trečiąjį kandidatą į prezidentus, vyliasi tuo, kad pirmuoju balsavimu Fordas gali nelaimėti, reikės antrojo, o tada daugiau galimybės Reaganui. Buckley sakė, jog jis rems bet kurį kandidatą. Fordą ar Reaganą, bet nesutiks kandidatuoti į viceprezidentus.

Pagrindinis konvencijos kalbėtojas senatorius iš Tennessee Howard Baker buvo optimistas. Respublikonai pergyveno Watergate, apsisvalė ir būsimoji administracija bus garbinga. Jei valdžioje būtų Carteris - Mondale, "būtų dangybė planavimų, programų, projektų, pažadų, kontrolės, išleidų, mokesčių ir daugiau valdžios".

Viceprezidentas Nelson Rockefelleris pagyrė Fordą, kad jis pasiėmė tas pareigas sunkiu metu, konstitucinės krizės laikais ir jas išvaravo sėkmingai. Kad partija galėtų išlikti ir šalis neliktų vienos partijos sistema, reikia platesnių akiračių. Panašiai kalbėjo ir senatorius Berry Goldwateris, tik Amerika pasuktų pavojuingą socializmo kelinį, jei atsidurtų rankose demagogų.

Neutralieji nėra neutralūs
Co'ombo. — Sri Lankos (Ceylono) ministrė pirmininkė Sizimazvo Bandaranaikė labai šiltais žodžiais pasveikino Vietnamo, Laos, Kambodijos valdžios galvas "už išsivadavimą iš Amerikos kapitalistų intriųjų ir pradėjimus savarankišką gyvenimą".

Sizimazvo Bandaranaikė

Neutraliųjų šalių viršūnių konferencija sutarė įsteigti Trečiojo pasaulio banką ir išsivaduoti nuo Vakarų pasaulio priklausomybės.

Mažiau požeminių traukinių
New York. — Nuo rugpičio 30 New Yorko mieste bus sumažinta požeminių traukinių, bus jų nubraukta 215. Nuo 1975 jau 855 traukiniais mažiau. 1967 kasdien buvo 8,200 traukinių.

Jie tam nepasiruošę
Washingtonas. — Sostinės juodukai susirūpino, kad šį 17,000 kongreso tarnautojų tik 600 yra juodų. Kalta ne segregacija, bet juodieji mažiau pasiruošę visokiems darbams. Juodieji kongresmanai pradėjo programą, treniruoją juoduosius studentus.

Meksika nebus komunistinė
Meksikos Miestas. — Meksikos prezidentas Luis Echeverria atmetė Amerikos kongresmanų grupės teigimą, kad ta šalis žengia į komunizmą. Prezidentas tik sakė, kad Meksika pasirinko savo atskirą kelią į laisvę. Ji galint būti individualinės laisvės modeliu. "Jeigu kas norj žinoti, kaip galima gyventi laisvėje, teatena pas mus susipažinti", sakė prezidentas.

Echeverria replika buvo atsakymas į 76 kongresmanų laišką prezidentui Fordui. Laiške jie sakjo, jog Meksika greit būsianti komunistine šaliimi. Laiškas buvo atspausdintas vakarykščiose "NYT" ir "Washington Post" numeriuose.

Tokijo. — Buvęs Japonijos premjeras Kakuei Tanaka, sumintas ir apkaltintan iš Lockheed korporacijos priėmus 1.6 mil. dolerių kvšių, paleistas už 700,000 dolerių užstatą.

Zemės drebėjimas Filipinuose

Manila. — Filipinus šitiko du didžiausi istorijoj žinomi žemės drebėjimai. Vakar buvo suskaičiuota 811 užmuštų žmonių, o dar pasigendama 249, neskaityt kelių šimtų sužeistų. Sujudintų jūros vandens 24 pėdų banga vienoj vietoj užpylė ir nusinešė 11 vaikų 1,200 šeimos liko be namų. Drebėjimo centras buvo pietvakarinėj Mindanao salos daly.

Didokas žemės drebėjimas užregistruotas ir centrinėje Kinijoje. Apie nuostolius nebuvo pranešta.

"Geras riešutų augintojas"

Washingtonas. — Beveik visos darbininkų unijos indorsavo Carterio - Mondale sarašą. Nepadarė to tik d. d. šioj sunkvežimiu vairuotojų unija. Jos prezidentas Frank Fitzsimmons sakė palauksias respublikonų konvencijos rezultatu. Apie Carterį jis pasakė: "Viena, ką aš apie jį žinau, kad jis buvo tik geras riešutų augintojas".

Dar apie šnipus

Bonna. — Yra daugiau žinių apie sovietų šnipus, suimtus Vakarų Vokietijoj ir Šveicarijoj. Vokiečiai suėmė du, kurie už 8 mil. dolerių bandė pirkti naujo supersonic Tornado lėktuvo brėžinius. Lėktuvus gamina vokiečių Messerschmitt - Bocklow - Blohm kompanija. NATO jais bus ginkluotas 1980 metais.

Šveicarija suėmė buvusį karo aviacijos komendantą brigadierį Jean-Louis Jeanmarie, sovietams suteikusį žinių taip pat apie lėktuvus.

Ten, kur Nemunas teka į Marius

Pakartotojų vagystės technika

Paryžius. — Praėjusį savaitgalį iš Paryžiaus Societe General banko buvo išvogti pinigai, auksas ir kitos vertybės lygiai tokiu pat būdu, kaip prieš mėnesį Nioje. Vagys pasikasė po banko pamatais ir kelią praktiro karšta lėpsna. Kiek padaryta nuostolių, dar nežinoma.

Tel Aviv. — Warner Bros. studija gavo teisę pastatyti filmą iš kaitų išvadavimo Entebbe aerodrome, Ugandoje.

SKAUTYBĖS KALBOS KALBOS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Bedaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

DVI SAVAITES RUSNĖJE

"Nerijos" jūrų skaučių tunto sesės šią vasarą dvi neužmirštamias savaites praleido "Rusnės" stovykloje. Nors jų palapinės rikiavosi plačiašakių Rako stovyklavietės ažuolu pavėsyje, o laiveliai raizė Pierre Marquette upės ir Velnio ežero Michigano valstijoje vandens, sesių dainos ir mintys kasdien skrido į lietuviškąjį pajūrį ir tolimąjį niekad nematytą Rusnę. Pergreit prabėgotos dvi saulėtos savaitės palikdamos malonius prisiminimus, naujai išmokytą dainų melodijas, naujai užmegstas draugystes.

"Rusnėje" stovyklavo 45 sesės ir vadovės. Stovyklai vadovavo tunte užaugusi jauna, gabj vadovė j. ps. Milda Kupcikevičiūtė, viršininkės pareigas atlikusi su jaunatvišku užsidegimu ir patyruotumu. Darbštų ir kūrybingą vadovių štabą sudarė: Jolanta Aleksionienė — stovyklos viršininkės pavaduotoja, Rūta Karalūnaitė — stovyklos komendantė, Aldona Nakutyte — uosto komendantė, Loreta Andrijauskaitė — laikraščio redaktorė, Aldona Veselkienė — tarsių konsultantė, rankdarbių instruktorė, Rūta Bobelytė — iškylių vadovė, Dalia Vindasitė ir Vilija Jakaitytė — udrėčių vadovės, Vidua Kupcikevičiūtė — meno vadovė, Marijė Kupcikevičiūtė — stovyklos patarėja, Edvardas Nakutis — buriavimo instruktorius ir globėjas. Maitinimo rūpinosi ponios Ona Jasulaitienė, Birutė Narickienė ir Špokienė.

"Rusnėje" sesės turėjo idomią ir darbingą užsiėmimų programą, o taip pat dalyvavo visuose bendruose su kitų tuntu stovyklomis įvykiuose. Ypačingą dėmesys buvo kreiptas į vandens užsiėmimus. Čia visos stovyklautojos išsijogio irklautojos specialybę. Aldonai Nakutytei vadovaujant, visos lankė Amerikos Raudonojo Kryžiaus plaukimo kursus, kuriuos baigusios įsigijo atitinkamą pažymėjimą. Ypačingai visoms patiko stovykloje praveisti įvairūs "mini" kursai, kurie apjungė daugelį sričių — nuo šokių iki karatė ir kt. Visos džiaugėsi išmokusios daug naujų dainų, muz. Faustui Stroliai vadovaujant.

Stovykla praėjo malonoje darbingumo ir tarpusavio darnaus sugyvenimo nuotaikoje. Oras buvo itin palankus stovyklavimui — per dvi savaites tik kartą lijo. Nei audrų, nei perkūnių, kelias dienas nematantį lietaus ar potvynio... Ir jei paskutinį vakarą iš džiaugsmo šokinėjanti viršininkė nebūtų išsisukusi kojos, stovykla būtų praėjusi be ypatingo nuotykių ar atsitikimų.

APLANKĖ STOVYKLA

LS Seserijos vyr. skautininkė v. s. Irena Kerelienė rugpjūčio 6—8 d.d. aplankė Los Angeles skaučių tuntu stovyklą ir dalyvavo visuose šios jubiliejinės stovyklos "didžiojo" savaitgalio įvykiuose. Ta pat praga, globojama v.s. Barmienės, v.s. Ir. Vilkenės ir s. Vidugirio, rugpjūčio 9 d. susipažino su kažkurio Los Angeles miesto idomybėmis.

Vyr. skautininkė grįžo su maloniais prisiminimais apie Ramiojo Vandenyne rajono skautus, jų veiklą ir stovyklą. Buvo idomu susipažinti su Californijos sesėmis ir broliais bei pasimatyti su ten "išemigravusiomis" buvusiomis čikagietėmis vadovėmis.

DŽIAUGIAMĖS NAUJA PAUKŠTYTĖ

Beveik prieš metus džiaugsmingai sveikinome lietuvišką šeimos židinį sukūrusius Lituancios tuntu vadovą s. Gintarą Plačią ir Aušros Vartų tuntu vadovę ps. Aldoną Kelmelytę. Linkėjome jiems gausaus būrio vilkiuku ir paukštyčių. Džiaugiamės, kad šie linkėjimai pradeda pildytis, nes liepos 30 d. Christ Community li goniėje debiutavo nauja būsimoji paukštytė Julija Jazmina Plačaitė. Ypačingai šiuo įvykiu džiaugiasi Aušros Vartų tunto sesės. Naujiesiems tėvams ir mažutei Juleitei — "Daug laimės".

REIKALINGOS UNIFORMOS

Visi kas turite išaugtų nenešiojamų skautiškų uniformų berniukams ir mergaitėms, esate prašomi jas paaukoti pasuntimui Brazilijos broliams ir sesėms. Telefonuokite skautininkei Regienei, tel. 476-7089.

SVEIKSTĀ ELENA JUCIOTĖ

Mūsų sesė Sibiro tremtinė, knygos "Pėdos Mirties Zonoje" autorė Elena Juciūtė, pamažu taisosi po sunkios operacijos. Savo laisvę skautininkei Jelionienei sesė Elena taip pat rašo: "Prašu sveikinti visą Chicago skautiją. Geriausiai linkėjimai jums ir visiems sesėms ir broliams". Praėjusią žiemą Chicagoje viešėjusi sesė Elena paliko daugelį šikagiečių malonius prisiminimus. Norintieji su ja palaikyti ryšį, rašykite sekančiu adresu: 671 E. 8th Street, So. Boston, MA, 02127.

Jauniausias Nemuno laivo bebrakand. Darius Bartkus ruošiasi užkurti aukurą "Rusnės" stovykloje.

CALIFORNIETĖS SVEIKINA

Los Angeles "Palangos" tuntu sesės, stovyklaujancios LSS Ramiojo Vandenyne rajono "Rambynio" stovyklavietėje, sveikina visus brolius ir seses, o taip pat visus Skautybės kelio skaitytojus iš gražiosios "Paukštytuku Tako" stovyklos.

Sveikinimus pasirašė vadovės: v.s. Alė Namikienė, v.s. Irena Vilkenė, v. sl. Ilona Buženaitė, sl. Regina Vilkaitė, Onutė Šepikaitė, s. Danutė Balčienė, v. sl. Rūta Bichnevičiūtė, ps. Giedrė Dovydaitytė, pasl. Ida Reivaidaitė, psl. Elena Bandziulytė.

"ZALGIRO" STOVYKLOS STOVYKLAUTOJO DIENORASTIS

Seštadienis, liepos 10 d.
Pagaliau atėjo ta diena, kurios visi skautai nekantriai laukia išties ilgis metus — Pirmoji stovyklos diena!

Autobusai su stovyklautojais ir Rako ažuolyną atvažiuo puse

trijų p.p. Išlipę sužinojome sekančias informacijas:

L.S.B. Lituancios ir Baltijos tuntu stovyklos vardas — "Zalgiris". Stovyklos šūkis: "Kaip didvyriai Lietuvos, garsinsim mes vardą jos". Stovyklos viršininkas ps. Vytautas Balzaras ir gausus jo įvairių vadovų štabas. Susipažinome ir su keturių posmelnių stovyklinė daina, kurią sukūrė sesė Rita.

Pirmą dieną statėme palapines ir ruošėmės papuošimams. Vakare, sutemus, įvyko išpūdinimas aukuro užkūrimas. Stovyklos viršininkui užkūrus aukurą, kiekvienos draugovės atstovas nuėjo prie aukuro uždegti savo draugovės fakelą, o tada nuėjo į draugovės lauzavietę uždegti joje simbolinį laužą.

Sekmdienis, liepos 11 d.

Prasidėjo tvirta dienotvarkė. Visi pradėjo papuošimus daryti, gražinti stovyklavietę. Vakare įvyko bendras stovyklų lankymo atidarymas. Visi ejo susipažinti su stovyklautojais ir stovyklautojomis.

Pirmadienis, liepos 12 d.

Rytą prasidėjo naujoji stovyklos iškylių programa, kuri iki šiol dar nebuvo bandyta. Bus trys iškylių rūšys: su dviračiais, su baidarėmis (canoe) ir žygis. Kas dieną bus po iškylių, kuriose dalyvausim draugovėmis.

Sutemus pirmas bendras laužas vyko "Zalgirio" stovykloje.

Antradienis, liepos 13

Mes turėjome aštuoniolikos mylių iškylą į Indian Trails parką. Eidami paklydome, bet vėliau radome tikrą kelią. Kadangi niekas nenorėjome valgyti, tai pasiimta maista pakeliui išmetėme. Kai jau buvome netoli kelio galo, dalis vieneto, (išskyrus kokius keturis ar penkis), buvo pavėžinti sunkvežimiu. Jie buvo pagauti ir aiškinoši vadovams, kad vienas brolis susižeidė koją ir reikėjo jį pavėžinti. Neteisėbė!

Trečiadienis, liepos 14 d.

Vadovai pradėjo mokyti jūrų skautus būdiavimo. Tai smagus ir ramus sportas.

Mėnuilui sveičiant įvyko pirmieji stovykloje šokiai. Grojo "rock ir roll" muzika. Neperdaug jaunimo šoka. Daugelis sakė, kad yra nuobodūs.

Ketvirtadienis, liepos 15 d.

Vidurdienį būdintieji sukrovė laužą, kuris netrukus užsidegė. Kodėl? Praėjus vakarą toje vietoje vilkiukai, bebrai, paukštytės ir udrėtės turėjo savo laužą, kuri užgesino, bet atrodo, buvo likę karštų anglių, nuo kurių užsidegė naujai sukrautas laužas. Teko iš naujo krauti ir vakare, pagal planą, įvyko bendras laužas.

Penktadienis, liepos 16 d.

Papuošimai galutinai užbaigti. Stovykla graži, laukia svečių. Jūrų skautai buvo vakare sesių pakviesti į "Rusnės" stovyklą laužui.

Šeštadienis, liepos 16 d.

Šiandien pirmą dieną "didžiojo" savaitgalio. Lankymas vyko ištisa dieną. Buvo pilna tėvų ir svečių. Saulė leidžiantis įvyko visų stovyklų paradas ir bendros vėliavų nuleidimo iškilmės "Zalgirio" stovyklos aikštėje. Vakare, didžiajame slėnyje įvyko bendras laužas. Degė du dideli laužai. Daugiau daug žmonių, tarp atstovų šimtai ir gal tūkstančiai!

Sekmdienis, liepos 18 d.

Bendras vėliavų pakėlimas "Zalgirio". Po to žygiavome dalyvauti Sv. Mišiose. Vėliau, prieš pietus, vyko Jūros Dienos iškilmės prie ežero. Po pietų vyko lankymas. Svečiams išvažinėjus, prieš vakarą įvyko karnavalas. Kiekviena stovykla turėjo suvaidinti kurį nors vieną lietuvišką paprotį. Vietoje laužo šiandien buvo šokiai. Vėl grojo "rock and roll". Ši sykį daugiau jaunimo šo-

Dalis "Rusnės" stovyklos sesių pasirošusios Vėliavų nuleidimo iškilmėms.

Rusnės stovyklos daina

Mes suskridome į Raką, Vedamos kilnių minčių, Pakvėpuoti grynu oru Ir išmokti daug dainų.

Ten, kur Rusnė teka, Šimtamečiai ažuolai, Ten, kur širdys linksmi plačia, Kur draugystė, kur juokai.

Rusnės sesės gražios, darbščios, Skuba, dirba per dienas, Myli Dievą ir Tėvynę, Seses, brolius, vadovus.

Ten, kur Rusnė tyliai teka, Šimtamečiai ažuolai, Ten, kur širdys linksmi plačia, Kur draugystė, kur juokai.

g. v. v. Jonė Kiknaitė

Zalgirio stovyklos daina

Jau atėjo vasarėlė Ir iš miego mus prikėlė: "Į stovyklą su daina — Tinginiauti jums gerai!"

Po šių ažuolu plačiuoju Mes gyvename lyj rojų, Jūrų skautus sausumoj Pirmus gaudys sesės tuoj.

Mūs propeleris dejuoja: Be lėktuvo neskraujuoja; Uodūs veja nuo vėjų, Ant skautelių nekaltų...

Bet kai vakaras atplaukia Ir prie laužo sesės laukia, Skamba juokas ir žinai — Stovyklautum amžinai...

Sesė Rita

gai nuo uodų, pūslės ant padų, turint atlikti reikalus prausykluose vidury puolimų, inspekcija, kai visos palapinėje turi "baliuką" su iš Chicago atvežtais skanumynais;

...nuobodžios vakaronės, smagus šokiai ir laužai, užkūmusi laužavėdė, sulūžęs viduri. nis kotas palapinėje; miško broliai, emantys žąsėle, ir vadovės, kurios priverčia mus rašyti tokius, kaip šis, rašinėlius...

Ramona Žygaitė

PETER A. MIKUZIS
praneša savo restorano
THE HOUSE OF WINDSOR
RESTAURANT
ATIDARYMĄ
rugpjūčio 14-21 dienomis
WINDSOR INN
6565 N. Mannheim Rd.
Rosemont, Illinois

Išnuomojamos pokylams salės 15-850 svečių skaičiui.
TEL. 298-3320 — 298-3321
Lounge atidaryta 11 v.p. — 4 v.p.
Kavinė veikia visą parą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Abiejų Ligos
3997 West 109th Street
Valandos pagal susitarimą
Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JONKA
VAIŲŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.
Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGA —
CHIRURGIJA
1005 No. Western Avenue
3214 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
488-4441 — 561-6005

POLKŲ VAKARAS
TREČIADIENI
Skanūs valgiai — Polkų orkestras kiekvieno trečiad. vakarą.

RED LION
3009 Chicago Rd., Steger, Ill.
Tel. — 754-1370

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A.: \$36.00. Canada \$38.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išleidimas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesutvirtinti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, atlymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.			
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00
Savaitiškai	\$18.00	\$10.00	—

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2558 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą
Jei neturite laiko, skambinti 871-8004

DR. VL. BLAZYS
PLAUCŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antr., ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakarų.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso tel. WA 5-9676
Resid. tel. WA 6604

Tel. Ofiso HE 4-5848, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antr., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ANTONIO RODOKO kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 8-2400
Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-5 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. tel. 798-4477; Rez. 346-2838
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir Emocijų Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Resid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neturite laiko, skambinti: 312 3-9001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Abiejų Ligos
3997 West 109th Street
Valandos pagal susitarimą
Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JONKA
VAIŲŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.
Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGA —
CHIRURGIJA
1005 No. Western Avenue
3214 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
488-4441 — 561-6005

POLKŲ VAKARAS
TREČIADIENI
Skanūs valgiai — Polkų orkestras kiekvieno trečiad. vakarą.

RED LION
3009 Chicago Rd., Steger, Ill.
Tel. — 754-1370

Apimtoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbtų kalbos visiems pritaikomas.

Istaigos ir buto tel. 652-1581
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šėk.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4158
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-3 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvės gydytojas)
3825 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-3 val. vak. Šeštadieniais pagal susitarimą o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryte iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; resid. 239-2919
Ofiso RE 4-1818; Resid. PR 8-9601

DR. I. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(11-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. d. 7 iki 8 val.

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KARONAITĖ
7051 So. Washington, apt. 178-8766
Pritaikomi kontaktiniai pagal gydytojo receptus.
Didelis akinių rėmų pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-3 v. vak. Šešt. 10-4 v. p.p.
Trečiadieniais uždaryta

Tel. — 283-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 NO. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 787-5126
Tiktina akis. Pritaikoma skaitus ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS ŠEIDUTIS
INKSTŲ, POSIŲS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarų
Ofiso tel. 770-2380, rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410.
Residencijos tel. GR 8-0617
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 2 val. popiet.

Ofiso tel. RE 4-2123, namų GI 8-6199
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — 18 antruoju susitarimu.

Tel. ofiso PR 6-0446
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šėktd. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 536-3166; namų 636-4830
DR. PETRAS ŽLIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6294 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-7
Šeštadieniais pagal susitarimą

KIENO KULKOMIS PERVERTOS KNYGNEŠIŲ KROTINĖS?

Reikia mums visiems didžiųjų okupuotosios Lietuvos lietuviams, kurie, turėdami prieš save be galo stipriai veikiančią sovietų rusų prievartos pragarą galybę, sugeba nepalūžti, tautiškai išsilaikyti ir dar visomis išgalėmis prieš prispaudėjus kovoti.

Iš daugybės kovos priemonių ryškiausia yra jų pogrindžio spauda. Jos viršūnėje, be abejo, stovi "Lietuvos katalikų Bažnyčios kronika", einanti nuo 1972 metų. Ligi šio laiko išleisti 22 sąsiuviniai, po keliasdešimt puslapių kiekvienas.

Nelengva tokiam leidiniui dokumentinę medžiagą surinkti, suredaguoti, perrašyti, atspausdinti ir išplatinti, surasti būdus į Vakarų kraštus pasiųsti. Nėtenka daug aiškinti, kokia didelė ir aštri rakštis LKB Kronika yra sovietinės meškos letenoje. Šimtai šnipų — agentų, specialiai paruoštų šunų ir už šunis piktesnių žmonių sekė ir tebeseka kronika. Nemažas skaičius jos tikrų ar tik įtartinių redaktorių — leidėjų — talkininkų nuteista ir pasiūsta į koncentracijos stovyklas. O tačiau LKB kronika įvykau penkti metai laikosi. Penkeri metai baisiausiose aplinkybėse. Tai bene bus ilgiausiai išsilaikęs pogrindžio leidinys.

Bet yra ir daugiau vienkartinį ir periodinių pogrindžio leidinių, atsišaukimų, proklamacijų. Štai prieš mūsų akis redakcijoje ant stalo guli kitas Lietuvos priešbolševikinio pogrindžio leidinys — "Aušra" Nr. 2. Jo eilės numeracija pažymėta 42 numeriu. Tai lyg tęsinys 1883 - 1886 m. leistosios "Aušros". Šis leidinys mūsų buvo plačiau aptartas "Draugo" liepos 24 numeryje. Šia proga mes tik pasistengsime pacituoti kai kurias vietas iš K. Jakščio rašinio "Muravjovo epochos dvasia" (26-30 pusl.).

Straipsnio autorius visiškai pagrįstai lygina dabartinius okupacijos laikus Lietuvoje su Muravjovo gadyne. Panašumas tikrai didelis, nes vienu ir kitu atveju okupacijos tikslai tie patys — išplėsti iš lietuvių jų gimtąją kalbą, o kuos pačius paversti rusais. Taigi, ne be reikalo primena skaitytojams reikšmingus kanau-ninko Mikalojaus Daukšos XVI a. parašytus žodžius: "Visais amžiais žmonės kalbėjo savo gimtąja kalba ir visados rūpinosi ją išlaikyti, turtinti, tobulinti, gražinti. Nėra tokios menkos tautos, nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų naudojama sava kalba... Sunaikinti kalbą, ir užgesinti saulę danguje, sumaišyti pasaulio tvarką, atimti gyvybę ir garbę. Sunaikinti kalbą ir sunaikinti santvarką, vienybę ir visokį dorumą".

Toliau "Aušra" rašo: "Atrodo, kad gimtosios kalbos reikšmė tautos gyvenime yra labai aiški ir jokių ilgesnių įrodymų nereikia, ypač šiandien, kai grūvas paskutinės imperijos ir tautos pakyla laisvam gyvenimui. Deja, pavartykime keletą Lietuvoje leidžiamų "Tarybinio mokytojo" numerių ir į mus padvelks Akačičevajo ir Muravjovo epochos leidinis šaltis... Epochos, kuri mynė po kojomis visas lietuvių tautos teises, įskaitant ir teisę kalbėti gimtąja kalba". Šia proga autorius K. Jakščys primena žinomo rusinotojo prof. Volkovo žodžius, per "Užtelskaja gazeta" patekusius į "Tarybinį mokytoją", kur G. Volkovas gėrėsi, kad nuošalime Lietuvos kaime 6 metų vaikas jau stengiasi su nepažįstamu žmogumi (rusu) kalbėti rusiškai! "Užkalbinti ir didesni vaikai netrukus ima šnekėti visiška sklandžiai". Kitoje savo rašinio vietoje G. Volkovas džiaugiasi, kad Druskininkų I-

ojuje vidurinėje mokykloje, IV klasėje, mokytojos Vidos Šalieskienės pravesta rusų kalbos pamoka buvusi labai gera dėlto, kad "rusų kalbos mokymas vyko kartu su etine kultūra. Panašiai "gera" buvusi ir mokytojos Janinos Bingelienės pamoka apie Majakovskį. Toliau G. Volkovas džiaugiasi: "taip Majakovskio žodžiai tampa jaunuolių žodžiais, poeto jausmai — jų jausmais, jo įsitikinimai — vaikinių ir merginų įsitikinimais. Majakovskis ir rusų kalbos mokytoja — jų idėjiniai auklėtojai. "Savo straipsni autorius šitaip baigia: "Tad tegul kiekviena rusų kalbos pamoka tampa įvykiu mokinio gyvenime, svarbiu jo dvasinio gyvenimo faktoriumi".

Štai dar keletas rusų kalbos liaupsinimų, kuriuos "Aušra" pateikia iš S. Rašidovo rašinio "Tarybiniam mokytojuje": "Tokie žymūs rašytojai švietėjai, mokslininkai, kaip... J. Rainis Latvijoje, Zemaitė Lietuvoje, N. Kraževaldas Estijoje ir daugelis kitų didžiai vertino rusų liaudies indėlį į pasaulinę kultūrą ir kvietė savo tautas mokytis rusų kalbos". Į tai "Aušra" šitaip atsako: "Norisi pertraukti pranešimo autorį ir paklausti: Kokia kalba peršytos knygos per 40 metų buvo nešamos iš Prūsų į Lietuvą? Kieno kulkomis buvo perversos knygnešiu krutinės? Kada Zemaitė pritarė nutautinimo politikai?"

"Aušra" toliau skundžiasi, kad sovietinės okupacijos metu gimtoji lietuvių kalba vis labiau išstumiamas iš viešojo gyvenimo. Ir tai dar okupantai nepatenkinti. Štai Sovietų švietimo ministro M. Prokofjevas nepatenkintas esama rusų kalbos mokymo bukle, nes "...didelis skaičius jaunų žmonių silpnai moka rusų kalbą, blogai rašo, skaito ir kalba rusiškai." Šia proga Prokofjevas iškelia ir siūlo rusų kalbos mokymą pradėti jau vaikų darželiuose".

Kad ši priemonė jau kai kuriose Sovietų respublikose vykdoma, mes sužinome nebe iš kiek anksčiau išleistos "Aušros", o iš palyginti, labai naujo, tik vakar mus pasiekusio rugpiučio 4 d. "Tarybinio mokytojo". 1-ame šio laikraščio puslapyje paskelbtas pranešimas "Rusų kalba ikimokyklinėse įstaigose". Kalbama apie Gruziją, kur rusų kalbos mokymas buvo "labai atsilikęs", nes 1970 m. gyventojų surašymo duomenimis tik 21,3 proc. gruzynų laisvai kalbėjo rusiškai (rusiškai kalbėjo: lietuvių 35,9, estų 29, latvių 45,2, gudų 49, totorių 62,5, ukrainiečių 36,3 proc.).

Minėtame pranešime iš Sovietinės Gruzijos pažymima, kad pastaruosiu metu ypač sustiprintas Gruzijos rušinimas. 250-ųjų vaikų darželių, iš 1621 veikiančių bendro skaičiaus, sukomplektuota 700 rusų kalbos mokymo grupių, kur 10,500 4 — 7 metų vaikai jau mokomi rusų kalbos. Toliau sakoma: "Vaikų darželiuose organizuoti rusų kalbos kampaļai, parengta metodinių nurodymų. Ypatingas dėmesys skiriamas kadry parinkimui. Vaikus rusų kalbos moko auklėtojos ir mokytojai, baigę aukštąsias ir specialiąsias vidurines mokymo įstaigas, kur dėstymas vyksta rusų kalba". Kadangi ligšiolinėje Gruzijoje rusų kalba dėstomu mokyklų labai mažai tebuvo, tai dabar tokie dėstytojai atvežami į Gruziją iš Rusijos. Ši Gruzijos praktika, rašoma pranešimo pabaigoje, būsimanti išplėsta ir kitose ne rusiškos respublikose, taigi ir okupuotoje Lietuvoje.

b. kv.

JAV prezidentas G. Fordas Eucharistiname kongrese Philadelphiaje, kur jį iškilmingai sutiko aukštieji R. Katalikų Bažnyčios vadovai. Visi jie rūpinosi, kad dorovinį aižėjimą sustabdytų

DORINIS JAV AIŽĖJIMAS

Visuomeninis pakrikimas griaua demokratinę santvarką

Prieš šimtmetį žinomas teatro kritikas William Winter aštriai puolė norvegų rašytoją H. Ibseno veikalus. Mat, jam rodėsi, kad dramaturgo veikalai griaua amerikiečių dorovę ir "The New York Tribune" juos apšaukė pornografiniais.

Vargu galima įsivaizduoti minėto kritiko įmirši, jei jis matytų šio meto pornografinį siautulį ir dorinį aižėjimą amerikiečių visuomenėje, kai ji mini 200 metų nepriklausomybės sukaktį.

Šiame pokaryje buvo ryškūs amerikiečių visuomenės dorinis nuosmūkis. Jį sukėlė materializmas, malonumų ieškojimas ir vertybių praradimas. Prof. Max Stackhouse žodžiais, "Mūsų visuomenė yra be dorinio centro, lyg riestainis, turintis tuštumą viduryje. Aplink centrą galima užtikti gerų dalykų, bet jie nėra rikiojami vedamosios minties".

Pakrikimo ženklai

Demoralizacija sukėlė krizę, kurios įtaka jaučiama visose srityse. Ji palietė amerikiečių gyvenimo būdą, nes nusikaltimų skaičius vis didėja. Jos įtakos ne-

GEDIMINAS GALVA

išvengė miestai, priemiesčiai ir besiverčiantys žemės ūkiu. Politinis pakrikimas neaplenkė ir sostišes. Watergatų buvo daug, bet bandymas slėpti padarytą nusikaltimą priverė prezidentą pasitraukti iš pareigų pirmą kartą JAV ilgoje istorijoje. Pirmą kartą valdo kraštą ne tautos rinktas prezidentas.

Krašto gyventojų valios raiškė-jų tarpe, kongrese, vis dažniau iškyla jo narių nusikaltimai, kurie gražiai užglostomi. Nusikaltimai vėl stoja rinkimų varžybose, lyg nieko nebūtų buvę. Tai rodo ne tik renkamojo, bet ir rinkėjų dorinį pasimetimą.

Šiose sąlygose mielai klausomas politikas, žadantis kraštą išvesti iš dorinio pakrikimo, besišvaistantis tuščiais pažadais, nepadengtais čekiais, nors žino, kad jų nepajėgs niekada išpirkti.

Sukčiavimas ir vagystės

Daugelis amerikiečių yra pasimetę. Jie sutelkė dėmesį į me-

džiaginį gyvenimą ir yra abejingi aukštesnėms vertybėms: dorai, asmenų tobulėjimui, garbingumui ar visuomenei gerovei. Laisvė panaudojama piktam. Varžybos dėl ūkinės gerovės tap-pa nedorovingomis ir griaua ūkinį gyvenimą. Dorai pakrikus telieka įstatymai. Jų tesilaikoma tik baiminantis bausmės už pažeidimus.

Praejusio balandžio mėnesio Gallup Poll duomenimis amerikiečių dorovingumas yra žymiai kritęs praėjusiais metais: Tos pačios įstaigos viešajai nuomonei tirti duomenimis, prieš dešimtmetį didžiosios bendrovės pasitiktėjo 55 proc. apklautųjų, kai šiais metais tik 16 proc.

Bent 85 didžiosios bendrovės naudojami nedorovingomis priemonėmis: davė kyšius, darė slap-tus suokalbius, papirkimus ir kitus nusikaltimus, kurių tik dalis išaiškinta.

JAV didžiųjų bendrovių kyšininkavimas užsienyje sukėlė audrą Italijoje, Olandijoje ir ypač nekrikščioniškoje Japonijoje. Dėl Lockheed Aircraft Corp. 1,7 mil-

dol. kyšio sumtas Kakuel Tanaka, buvęs ministeris pirmininkas 1972 ir 1974 m. Tardymas tebevyksta. Buvęs ministeris pirmininkas ir kiti suimtieji tebelaukia teismo sprendimo.

Kai svetur bandoma nuplauti amerikietišku bendrovių padarytų nusikaltimų dėmes, JAV prezidentas tebesvarsto surinkti duomenis apie bendrovių padarytus nusikaltimus, duotus kyšius užsienyje.

Nusikaltimų aukos

Dorinis pakrikimas paliečia kiekvieną amerikietį, ypač sąžiningą pilietį. Neseniai Ralph Nader pareiškė kongrese: "Bendrovių nusikaltimai siaučia krašte. Vis dažniau pasitaiko įvairios apgavystės, kurias daro vertybės popieriu, draudimo, naftos ir kitos bendrovės. Jos kyšininkauja, kelia kainas, paperka politinius veikėjus ir daro daugelį kitų nusikaltimų".

Visa tai jokia naujiena. Keista, bet daugumas bendrovių vadovų pritaria esančiam doriniam pakrikimui. Harvard Business Review klausė bendrovių vadovų nuomonės apie šio meto dorinį pakrikimą ūkinės veiklos srityje. Keturi iš septynių atsakė: darysime nusikaltimus, jei jausimės, kad mūsų nepagaus.

Toks amerikiečių bendrovių nusiteikimas jau rado atkirtį užsienyje. Daugelis užsienio kraštų ėmė jais nepasitikėti ir visas plemones panaudojo jų atsikratyti. Nepasitikėjimas ūkinėje srityje paliko nelemtus pėdsakus ir politiniame santykiavime. Geriausias pavyzdys JAV ir Pietų Amerikos santykiai. Amerikiečių bendrovių elgsena jas pačias verčia pajusti pasėkmes tapti aukomis.

Vartotojų nuoskauda

Daugelis žmonių ir savo krašte apgaudinėja vartotojus, kurių niekas negloboja. Jiems pateikiama

Jaunimo netaimė — heroino injekcijos. Heroinas laikomas pavojingiausiu iš visų narkotikų.

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų draugų laiškas

Romanas iš okupuotos Lietuvos

MARIJA VINČERYTĖ

41 Pamačiusi jį, aš šprukau nuo mūro prie savo neštuvų. Bet inžinierius, matyt, pastebėjo. Pakalbėjęs su brigadininku, pašaukė mane ir liepė parodyti kaip aš mūrijau. Įmūrijau keletą plytų, jis pasižiūrėjo ir pagyrė. O merginos tuoj ir ėmė erzinti, kad aš jam patikusi, dėl to ir pastebėjęs ir pagyręs. Už pusvalandžio inžinierius vėl sugrįžo pas mus, bet piktas. — Jūsų brigada mūrijo aštuntąjį? — paklausė brigadininko. — Mano. — Su kuojom dirbat. Prisieis atsakyti. — O kas už medžiagas atsakys, — tarė pasikeisdamas brigadininkas. — Seilėm plytas lipdykit, smėlio rūmus statykit, — atsiliepė iš vyrų. Inžinierius nusigrėžė ir piktas nuėjo. Netoli mūsų stotamo namo stovi vasarą užbaigtas, kurį netrukus turės perduoti gyventojams. Bet jis jau aptriušęs, iškritinėjusios plytos, viena palangė visai išgriuvusi. Po pietų, mačiau, kaip atėjęs nepažįstamas darbininkas lopė ištrupėjusias vietas. Pasirodo, kad tokie dalykai čia ne naujiena. Kitą dieną buvo susirinkimas. Darbininkai atvirai kalbėjo apie medžiagų išgrobstymą, šaiposi iš savo darbų, iš viršininkų, inžinierių. O mūsų inžinierius sėdėjo susirinkime vos gyvas. Susirinkimą paskelbė pusė šešių, aš ir atėjau, punktualiai. Radau tik kelis žmones. Man

jeinant išbėgo kažkokia moteriškė, užsiėmus nosį. — Kažkoks brudas salę privėmė, — tarė. Iėjusi žiūriu, pirmoj eilėj, galvą tarp kelių nukabinęs, sėdi mūsų inžinierius, o dvi moteriškės barasi: — Matei, kad girtas, kam liepiai! Dabar išvalyk. — Ne mano reikalas salę valyti. — Ir aš nevalysiu! —Inžinierius, nepakeldamas galvos, pasikrapštė kišenėse ir ištiesė moteriškėms triurblę. — Oi ponas, vemk dažniau! — sušuko viena jų, čiupdama pinigą. — Sergu, sergu, — sumurmėjo inžinierius. — Gal jis ir sirgo — negi toks girtas eitų į susirinkimą? Susirinkimas prasidėjo gerokai po šeštos. Pradžioj paskaita apie didingąsias komunizmo statybas. Nuobodį iki koptumo, kaip ir mokykloj. Burba žmonės, pyksta, kad veltui laiką gaišina. Vieni nesivarždami garsiai kalba, kiti sau panosėj burba. O vargšas kalbėtojas pila ir pila vis tą patį: "Dvidešimt antrasis partijos suvažiavimas paskelbė visam pasauliui, kad komunizmas yra aukščiausias visuomenės pakopa" ir t.t. Sėdi šalia manęs pagyvenęs žmogelis, klausosi. — Ar tu, mergyte, negalėtum pasakyti man, — klausia jis labai rimtai, — per katrą galą jie tą komunizmą į žmogų įvarys? Varytų per kojas — kojos nušals, per galvą — galva išdušnės. Po paskaitos buvo mūsų darbų apžvalga. Daugiausia barėsi. Čia planas neįvykdytas, ten medžiagų trūksta, darbas prastas, griūva. Ir vis darbininkai kalta. — Nenorėkit, kad jums darbininkai iš šū... babą nulipdytų, — atsiliepė iš salės. Pasakoja darbininkai, kad Raseiniuose sugrįvo

kelių aukštų ką tik baigti statyti kultūros namai. Susirinko, sako, komisija perimti, betrūko tik kaspiną perkirpti, pastatas tik — džiūpt! Surūko dulkės ir liko griuvusių krūva. Džiaugiasi, sako, komisijos nariai, kad per stebuklą išliko gyvi. Bet po griuvėsiais likę palaidoti keli monteriai, kurie dar viduje dirbo. Juokiasi darbininkai iš didelių planų ir naujai iškeptų specialistų, ypač iš merginų inžinierių. Sėdžiu salėj, klausaus ir galvoju: kurgi ta laikraščiuose linksniojama tarybinė laudis, kur tie tarybiniai darbo žmonės, kurie "su džiaugsmu pritaria" visiems valdžios dabeliams! — Stebiuosi, kokia nepagarba, tikriau sakant, nepakanta tai "savąją valdžią". Kokie šalti, svetimi santykiai tarp darbininkų ir valdžios. Ateina, pavyzdžiui, pas mus į statybas kas nors iš vykdomojo komiteto, iš ministerijos atvažiuoja, ateina su plunksna ir bloknutu rankose korespondentai — darbininkai dar šiaip taip į klausimus "raugui" atsakinėja. Bet špoje tik draugas atsukti nugarą, špoje tik nutolti keletą žingsnių, tokia pagieža pasilieja jo adresu, kad klausytis nemalonu. Tai nieko bendro neturį "jie" — valdžios atstovai ir "mes" — darbo žmonės. Pabaigoj susirinkimo prisakė organizuoti visiems komunistinio darbo brigadas. Ir mūsų brigadai įsakė kovoti už komunistinio vardo brigadą. Aušra Vilnius, 1961. XI. 12. Nematony dalyką, Virgyte, pergyvenau. Man tiesiog nepatogu rašyti. Gėda pasakoti. Bet kadangi Tu liepi būti atvirai, o aš tikiuosi, kad Tu mane suprasi teisingai, tai rašysiu viską taip, kaip buvo. Bet, Virgyte, nerodyk Leonui to laiško. Man labai nepatogu. (Be daigiau)

BOSTONO ŽINIOS

MEILUTĖ EITMANAITĖ - ŽIAUGRIENĖ

Rugpjūčio 12 užmerkė akis šiam pasauliui Meilutė Eitmanaitė - Žiaugrienė. Ji buvo maloni ir nuosirdi gyvenime, mėgo pareikšti savo nuomonę, niekad nemelavo, buvo tiesi, kalbė ir įdomi moteris. Nuo septynerių metų amžiaus studijavo smuiką, buvo įstojusi į Kauno konservatorią ir ją baigė tais pačiais metais, kai Kauno konservatorija buvo uždaryta. Baigusi Kauno konservatorią, Eitmanaitė įstojo į Kauno radiofoną groti smuiku ir išbuvo tarnyboje iki teko trauktis iš Lietuvos. Vokietijoje buvo priimta į Breslau radiofoną, bet dėl Breslau bombardavimo neteko tos vietos užimti. Vokietijoje gyveno Kempene, Stutgarte ir Muenche, kur, progai pasitaikius, grojo. Dar Lietuvoje susipažino su inžinerija studijuojančiu Vytautu Žiaugra ir ištekėjo. Žiaugra gavo inžinieriaus diplomą ir Bostone sudarė susipratusių lietuvių elitą.

M. Žiaugrienė užaugino du sūnus — Marių ir Gydį. Marius yra baigęs inžineriją ir dirba toje pat kompanijoje, kur jo tėvas. Gydys dar yra Bostono universiteto studentas. Abu yra geri lietuviai. Žiaugrienė mėgo muziką, lankė svetimus ir savus koncertus, mėgo diskutuoti muzikos klausimais ir įvairiomis kultūrinėmis temomis.

Negailėstingas vėžys pakirto ją dar jauną. Ligos iškankinta, ji paliko savo mylimą šeimą.

A. M. Žiaugrienės šermėnys buvo kvirtadienį 7-9 val., penktadienį 2-4 ir 7-9 ir rugs. 14 d. palaidota iš Sv. Petro bažnyčios South Boston Forest Hills kapinėse.

Elena Vasylūnienė

nimu, kad juos suskaldžius, o ypatingai išievių vaikais, kad juos patraukus okupanto link. Tai organizacijai vadovauja Maskvos labai dekoruotas politikas generolas Pranas Petronis. Ten yra leidžiamas užsieny gyvenantiems lietuviams laikraštis "Gimnasis kraštas". Tame laikraštelyje liepos 8 d. rašoma apie 15 vaikų iš Bostono atvežtų į okupuotą Lietuvą.

Su "Tėviskės" draugija kontaktą užmezgusios dvi Bostono Lietuviškos mokyklos mokytojos: Skirmuntė Kondrotienė ir Dalia Lizdienė. Jos susirašinėjo su šios draugijos vadovais, prašė visokios pagalbos, paruošusios planą pačiai kelionei ir jai vadovavusios. Vaikai buvo nuvežti į Rumšiūkių pionierių stovyklą, į kolchozus, muziejus ir panašiai.

Tie vaikai, grįžę į Bostoną, džiaugiasi savo kelione, kaip gražiai jie buvo priimami ir globojami. Niekas jų dalykų netikrines ir panašiai. Jie jau planuoja ir sekančiais metais ten keliauti. Jų kairurie tėvai irgi džiaugiasi vaikų kalbos pagilimu.

Palaiykite kontaktą su giminiėmis yra graži ir būtina. Tačiau organizuoti vykti į tokias stovyklas, kurių tikslas perauklėti išievių jaunimą komunistiniai dvasiai yra netikslus ir žalingas. Vaikas visada yra labai limus viskam, kas nauja ir jam nežinoma; be to, kas eina ne iš tėvų. Jeigu tėvai nešmoka savo vaikų lietuviškai per 15-18 metų, tai jie tos kalbos nešmoka per kelias dienas. Tačiau propagandai sovietai bus atsikę daug, nes vaikuose pasėja savo sėklą. Būty geriau, kad tokių kelių lietuvių daugiau nebūtų.

MINKŲ GEGUŽINĖ

Minkų vedama lietuvių radijo valandėlė, kurios šventiniais ir vedėjais yra Steponas ir Valentina Minkai, rugpjūčio 8 d. tos valandėlės palaikymui suriūs gegužinė su jdomia ir įvairia programa.

Diena buvo gal labiausiai netikusis tokiam parengimui. Lietuvos, kaip iš praėjusio dan-

drauge, atskiras frazės, kaip jas jungti.

Po paskaitos buvo daug paklausimų ir pasisakymų. Tai rodo, kad paskaita susilaukė gyvo susidomėjimo.

Po pietų Juozas Plačas, Chicago Dariaus ir Girėno lit. mokyklos vedėjas, skaitė praktišką paskaitą: "Gramatikos ir rašybos taisyklių kartojimas".

Gramatikos ar rašybos mokymasis yra vaikui sunkus, kol jis įgūnda. O įgūdziai susidar tik pakartojant. Kartojama turi būti nuolat, bet vengiant nuovargio. Įgūdziams ir įpročiams išugdyti reikia daug laiko. Vienas įprotis palengvina kelią kitiems. Prelegentas parodė daugybę savo paties pasigaminų mokslo priemonių, kurių pagalba palengvina mas gramatikos ir rašybos taisyklių įminimas.

Dalyviai džiaugėsi tokia praktiška paskaita ir diskusijose dar atskirti daugybę klausimų.

Po vakarienes Vitalius Matulaitis iš Toronto parodė filmą iš neprikli. Lietuvos ir daugybę skaidžių — mokslo priemonių Lietuvai bei jos praiečiai pažinti.

Juozas Masilionis

GRAMATIKA IR KALBOS TAISYKLĖS

Iš mokytojų studijų savaitės

Dienos pirmininku pakviestas J. Mikšys, Hamiltono lit. mokyklos vedėjas. Pirmąją dieną paskaitą skaito prof. dr. J. Puzinas: "Senovės lietuvių nešiosena".

Nustatyti priešistorinių laikų nešiosena labai sunku. Pagrindiniai šaltiniai — kapai, Gerai išliko drabužiai ažuoliniuose karstuose (išskaptuotose rastuose), rastuose Danijoje. Išleka ir durpynuose. Tokių rasta net Prūsijoje, netoli Karaliaučiaus. Lietuvoje tarpais lavonai būdavo deginami, tarpais laidojami. Buvo laidojami išieginuose drabužiuose. Drabužių dalyse lieka prie geležies, žalvario. Iš tų gabaliukų galima spręsti ir apie nešioseną, drabužius. Įvairūs papuošalai išleka. Iš jų išsidėstymo rekonstruojamas visas apsirėngimas ir pasipuošimas. Vieni papuošalai buvo importuoti, kiti vietoje gaminti. Vysa paskaita buvo iliustruota daugybe skaidrių.

Antrąją paskaitą "Metodai vedant dainavimo pamoką" skaitė Pranas Turūta, Grand Rapids lit. mokyklos vedėjas. Pirmiausia jis nusakė dainavimo mokytojo pagrindines reikiamas ypatybes: turi mokėti naudoti bent vieną muzikos instrumentą, išvaizduoti mokomuosius dainos niuansus, gerai išstudijuoti visų balsų melodijas ir t.t. Toliau praktiškai pavaizdavo, kaip yra mokoma dainuoti vieną balsą, du balsu

VAIKAI PIONIERIŲ STOVYKLOSE

Okupuotoje Lietuvoje yra įsteigta "Tėviskės" draugija. Jos tikslas — rūpintis išievių gyvenimu, kad juos suskaldžius, o ypatingai išievių vaikais, kad juos patraukus okupanto link.

BIČIŲ GANYKLA

Ukrainos medingųjų augalų tyrinėtojas V. Repnevskis atrinko 120 medingųjų augalų rūšių ir sudarė iš jų savotišką konvejerį bitėms. Konvejerinė bičių

KAZIO BARAUSKO

Is "Draugo" Rimties Valandėlės parinktį pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parodė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patalbos rūpestu Aloyzas Baronas atrinko aktualius V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai su sikaupę"

MARIA NOREIKIENE

VYTAUTAS ZUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagėdijamose geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2606 W. 69th St., Chicago, IL 60629. TEL. — WA 5-2787

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Sestadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. HEimock 4-2413

1490 A. M.

7188 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street

Tel. WA 5 - 4787

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mūsų patefonuomais jūsų gydytojui

FRANK'S TV and RADIO, INC.

224 90. HALSTED STREET TEL. — CA 4-732

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

AFRICA SERA LIVRE

"Afrikos vaikai bus laisvi" — tokiais šūkiuiais vyko judėjimų gyventojų demonstracijos Mozambiko valstybės sostinėje, Maputo mieste

THE BALTIC NATIONS

Prof. dr. BRONIO J. KASLO naujas angų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji — saugumo siekius sritinėje integracijoje, trečioji — II D. karo įtakos analizę tautinių ir tarptautinių požiūrių. Veikalas gražiai iliustruotas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovana. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užsakyti paštu.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai prideda 60c mokesčių ir persiuntimo išlaidas.

KAZIO BARAUSKO

Is "Draugo" Rimties Valandėlės parinktį pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parodė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patalbos rūpestu Aloyzas Baronas atrinko aktualius V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai su sikaupę"

"Afrikos vaikai bus laisvi" — tokiais šūkiuiais vyko judėjimų gyventojų demonstracijos Mozambiko valstybės sostinėje, Maputo mieste

gaus, pylė be perstojo. Kai kur net keliai buvo apsemti. Tačiau į gegužinę suvažiavimą apie 300 asmenų. Jeigu tokią dieną, tiek susirinko, tai yra įrodymas, kad žmonės įvertina jų dirbamą darbą. Nereikia pamiršti, kad jie abu čia yra gimę ir užaugę, o save radijo jau vedę 42 metus. Taigi jų ir amžius yra gana solidus.

Programoje dalyvavo Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, vedamas Onca Ivaškienės ir suomių tautiniai šokėjai, vedovaujami Marc Oberly. Buvo išrinkta gražuolė, vadinama Miss Lithuania of New England. Ja buvo išrinkta Lynn Jonaitis iš North Quincy, o jos antrininkė — Jane Valkavičius iš Dorchesterio. Automobilį, kurį padovanojo Fitzmaurice Motor Sales, 1724 So. Main St., Brocktone, laimėjo July Auštinaitis iš East Wobolpe. 100 dol., kuriuos padovanojo So. Bostono Savings Bank, laimėjo H. Nevulis iš So. Bontono; kelionę dviem asmenim į Tautinių šokių šventę Chicagoje, kurią dovanojo Galaxy Tours, taigi Algis ir Birutė Minkai, laimėjo Edy Skabeikis. Buvo ir daugiau smulkesnių dovanų ir jų laimėtojai.

Džingų, kad Minkai dar vis nepavargsta, o taip pat džiugu, kad žmonės juos įvertina. Jie savo radijo programoje visada paragina užsisakyti katalikišką "Draugą" ir savaitraštį Darbininką. P. Z.

THE BALTIC NATIONS

Prof. dr. BRONIO J. KASLO naujas angų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji — saugumo siekius sritinėje integracijoje, trečioji — II D. karo įtakos analizę tautinių ir tarptautinių požiūrių. Veikalas gražiai iliustruotas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovana. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užsakyti paštu.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai prideda 60c mokesčių ir persiuntimo išlaidas.

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir sudėtingus namus. Pataisau šilumą taisyti šilumą ir perduruoti dūrai. Įdedu vandens šildytuvus Kroselit.

A. BANYNS — tel. 447-8806

Įvairių prekių patrinkimas namų ir mėsų sandėliuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

333 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60606

1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

Telef. 925-2737 — 254-3320

V. Valentinas

VALOME

Plaukams ir veidui tinka visų rūšių grindis

J. BURNYS — Tel. RE 7-3168

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAENA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas, tel. 776-0882 po 6 v. vak.

MOVING

SERENAS perkrausimo baldus ir kitus dalykus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprada.

TELEF. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR kitus kraštus

NEIDZINKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-3980

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkrausimas įvairių atstumu

823 WEST 34th PLACE

Tel. — FRONTIER 6-1882

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdžės pasaka. Šia programa veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvis, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 9-6489. Ten pat gaunamas ir diennaktis Draugas.

"MŪSŲ ŠOKIAI"

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakyti pridėti 21 centų už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 6% mokesčių.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. SUAUGUSIEMS 3 kamb. liukausinis butas Marquette parko apylinkėje, vienas ypatingai didelis miegamasis: virtuvėje, sieninės spintos; verandos sienos apmuštos kilimais; \$185 mėnesiui, atskiri skaitikliai elektrai ir šildymui. 737-8950.

Chicagoje, West Pullman namo savininkas duoda veitui antrame aukšte 4 kamb. butą. Tik prižiūrėti namą ir švara. Savininkas gyvena New Buffalo, Mich. Tel. (616) 469-3673.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijo Stereo ir oro vesituvai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

7346 W. 69th St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdirbtus auto apneis ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS

2208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois

Telef. GA 4-4654

REAL ESTATE

BY OWNER. 2-story frame; one 4-room, one 5-room apt. Vicinity 45th and Talman. Shown by appointment only. Call after 12 noon: 254-2879.

Mūrinis — 3 kamb. ir 2 kamb. pastogėje, Centr. gasų šildymas, garažas 56 ir Rockwell \$22,000

3 po 3 kamb. mūr. Centr. gasų šildymas, 2 maš. garažas 61 ir Talman \$29,900.

3 5000 ir tuščia krautuvis \$360,000 mėn. pajamų Brighton Pk. \$28,000

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

BUŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertinimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6458 So. Kedzie Ave. — 778-2222

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalingos prityrusios viena asada industrinių Siuvamų Mašinų Operatorės Nuolatiniame pilno laiko darbas. Kreiptis asmeniskai!

QUALITY PRODUCTS

4248 N. Elston, Chicago

Reikalinga

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ

Jums patiks dirbti patogioje vietoje esančiai firmai, kuriai reikalinga keletas prityrusių operatorių. Duodame pilną apmokymą, šeimaniškas gyvenimas ir atostogas. Malonios darbo sąlygos. Susisiekiama iki durų.

Kreiptis asmeniskai.

MURPHY COMPANY

8 E. Lake Street — Room 411

Arba skambinkite 332-2575

SEWING MACHINE OPER'S WANTED

Apply at —

ANGELAIR BRIDAL MFG.

416 S. Franklin St. — 922-3990

HELP WANTED — VYRAI

SAMPLE MAKER

Manufacturer of sheet metal displays has opening for experienced sample maker. Call for appointment —

471-2334

PACKING & CRATING DEPT. AND WOODSHOP WORK

2 OPENINGS

Ask for Mr. Bazler.

RILEY & GEEHR INC.

1350 W. Fullerton — Tel. 327-8100

MACHINISTS

Openings for Mill and Lathe Operators.

Must make own setups. In Franklin Park, Ill.

PHONE — 678-0796

Tool and Die Maker

Must be capable of die setting.

Maintenance Man

Exp. Repairman on Punch + Brake Presses including General Maintenance. Salary commensurate with exp. Full benefits.

MIDWEST FOLDING

Phone — 666-8366

TAILOR WANTED

Must be able to make coats and slacks for custom fittings.

Call Mr. CONLEY at 778-9566 between 9:00 A.M. and 6 P.M.

ELECTRICIAN & MACHINE MAINTENANCE MECHANICS

A leading printer and manufacturer of packaging has excell. opening for an experienced electrician, some knowledge of electronics helpful. Also machine maintenance mechanics opening. Co. benefits.

For appointment

Call 254-8000, Ext. 216

BUS DRIVERS

Full time year around employment. Must speak English fluently, have good driving record, "C" license and Manual transmission experience. Career opportunity with leader in airport transportation.

Call Don Walter

454-7829

ISIGYKITE DABAR

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Busite patenkinti mūsų patarnavimu.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. SUAUGUSIEMS 3 kamb. liukausinis butas Marquette parko apylinkėje, vienas ypatingai didelis miegamasis: virtuvėje, sieninės spintos; verandos sienos apmuštos kilimais; \$185 mėnesiui, atskiri skaitikliai elektrai ir šildymui. 737-8950.

Chicagoje, West Pullman namo savininkas duoda veitui antrame aukšte 4 kamb. butą. Tik prižiūrėti namą ir švara. Savininkas gyvena New Buffalo, Mich. Tel. (616) 469-3673.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijo Stereo ir oro vesituvai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

7346 W. 69th St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdirbtus auto apneis ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS

2208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois

Telef. GA 4-4654

REAL ESTATE

BY OWNER. 2-story frame; one 4-room, one 5-room apt. Vicinity 45th and Talman. Shown by appointment only. Call after 12 noon: 254-2879.

Mūrinis — 3 kamb. ir 2 kamb. pastogėje, Centr. gasų šildymas, garažas 56 ir Rockwell \$22,000

3 po 3 kamb. mūr. Centr. gasų šildymas, 2 maš. garažas 61 ir Talman \$29,900.

3 5000 ir tuščia krautuvis \$360,000 mėn. pajamų Brighton Pk. \$28,000

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

BUŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertinimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6458 So. Kedzie Ave. — 778-2222

Liet. fronto bičiulių stovykloje Dainavoje. Iš kairės: J. Zilionis, P. Melienė, O. Zilionienė ir J. Mikonis.

POVILO VIŠINSKIO 70 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

J. MIŠKINIS

Povilas Višinskis buvo gimęs 1875 m. birželio 27 d. Ušėnu kaime, Užvenčių vls., Šiaulių aps. Mirė 1906 m. balandžio 26 d. Jis buvo antropologas, lietuvių tautos atgimimo aktyvus veikėjas, visuomenininkas, kultūrininkas, publicistas ir politikas, gilius pėdsakus palikęs mūsų tautai. Su jo vardu yra susijusi Zemaitės, Lazdynų Pelėdos, Satrijos Raganos, P. Vaičiūčio ir kitų kūryba.

Tėvų didelis noras Povilą išleisti į kunigus. Kai jis baigė V gimnazijos klases, tėvai prašė, kad jis stotų į kunigų seminariją, bet jis atsisakė, motyvuodamas, jog neturįs pašaukimo. 1894 m. P. Višinskis baigė Šiaulių gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo į Petrapilio universitetą, fizikos — matematikos — gamtos fakultetą. Čia iš pirmų dienų įsitraukė į Petrapilio lietuvių studentų draugijos aktyvią veiklą. Jam studijuojant, 1896 m. buvo paskelbtas konkursas studentiškam rašiniui iš kurios nors Rusijos tautos antropologijos. Anuomet, tokie konkursai buvo universitete sena tradicija. Laimejusieji konkursą studentai būdavo apdovanojami medaliais ir atleidiama nuo egzaminų.

Trečio kurso studentas Povilas Višinskis tuo metu susirgo džiūva, bet jis, ligos nepasidavimas,

pasiryžo ištirti savo gimtojo krašto Zemaitijos etnografiją ir antropologiją. Apsirūpinęs universiteto komandiruoTES raštu ir tyrimo priemonėmis, Višinskis nuo 1896 m. liepos 14 d. iki rugpjūčio 20 d. važinėjo po Zemaitiją, matavo vietinius žmones, darė jų nuotraukas. Jis apkeliavo visą Zemaitiją, rinkdamas savo moksliniam darbui medžiagą. Tačiau dėl aktyviai besireiškiančios džiūvos grįžti į Petrapilį neregėjo. Nuvažiavo į Jaltą ir ten gydytis, ten parašė antropologinę Zemaičių charakteristiką, už kurią Petrapilio universitetas pripažino jam raštu garbingą įvertinimą. Jis čia begyvendamas savarankiškai tęsė studijas.

Kas paskatino skurstantį, blogose sąlygose gyvenantį, silpnos sveikatos studentą P. Višinskį imtis tokio sunkaus darbo ir kas davė išvėrmės. Tai buvo ne vien viltis būti atleistam nuo darbo. Jis buvo rimtas, gabus studentas, uoliai studijavęs pasirinktą specialybę. Be to, jaunam pasiryžėliui studentui itakos turėjo ir Petrapilio universiteto akademinė aplinka.

Tur būt, stipriausia paskata tirti savo tautiečių antropologiją, kuri turėjo būti lietuvių tautinio judėjimo pakilimas, paskutiniomis praėjusio amžiaus dešimtmečiais. P. Višinskį lydėjo didelis

VAIDINIMAS BE BIAURIŲ ŽODŽIŲ

Rugpjūčio 4 dieną prasidėjo naujas vaidinimas Pheasant Run Playhouse, St. Charles, Ill. — "Time Out for Ginger." Tai yra komedija, kuri buvo išleista 1952 m. filmo pavidalu. Mačiau filmą, kuris labai patiko, tačiau vaidinimo pastatymas — vidutinio lygio.

"Time Out for Ginger" galima pasiimti vaikus be jokių abejonių. Veiksmas sukasi apie keturiolikmetę merginą, kuri nori būti lygi su berniukais. Ji yra sportininkė ir nori žaisti futbolą.

Ginger turi dvi vyresnes seseris, kurios vaizduojasi esančios panelės ir jos gėdina. Tėvas su motina palaiko Ginger, — tėvas visuomet pats norėjo žaisti futbolą, o motina, nes ji supranta, kad tai tik praeinančios stovis.

"Time Out for Ginger" aktorai: (lyg ir talentingi) Richard Egan, Carmelita Pope ir Northwestern universiteto antrųjų metų studentės Dawn Planbeck ir Bambi Holzer yra gerai žinomi veidai televizijoje, ypač reklamose. Carmelita Pope geriausiai žinoma kaip "Pan-Lady," Dawn Planbeck yra Amerikos "McDonald's - girl," o Bambi (buvę) ilgį plaukai "Alberto Balsam" reklamose. Tačiau tarp reklamos ir teatro yra didelis skirtumas.

Edi Howard (tarnaitė Liz) ir Dawn Planbeck (Ginger) sukuria įdomiausias charakterius. Tik galima, kad autorius abu charakterius suvienodino: abu juokingi, nes vaizduoja "tomboys" ir abu kartu sušvelnėja.

Richard Egan, komedijos "žvaigždė", sukuria tikro tėvo

charakterį. (Ne veltui turi ir savų vaikų). Jo geriausias momentas yra antrame veiksmo, kai žmonai pasakoja apie Ginger's "touchdown" futbolo žaidime.

Tačiau dažnai Egan kalbos nesupranta: murmėjo, kaip vaikai rytais mokyklose murma — ar tai poteriūs ar mokytojam atsakymus. O retkarčiais jis pasimetė, o pasimetusiame sunku buvo vėl įsijungti į vaidinimo eigą.

Vaidinimui pasibaigus, Egan išėjo iš užkulisių žiūrovams tarti žodį. Jis pasisakė, kad, esą, labai malonu vaidinti veikale, kuriame nenaudojami biaurių žodžių juokui sukelti.

Rima Janulevičiūtė

A. + A. BALIUI MULIOLIUI mirus,
jo žmoną, mūsų narę, O. MULIOLIENĘ, sūnų VYTAUTĄ su šeima ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Lietuvos Dukterų Draugija.

Mieląja LEOKADIJĄ BALIENĘ ir visą šeimą nuosirdžiai užjaučiu, mirus jos motinai Veronikai Kaušylienei Lietuvoje.
Stasė Lelmonienė-Gimbutienė

lis ir smaržus lietuviškos kultūros pakilimas. Atrodo, kad anuomet iš mokslo šakų labiausiai vystėsi istorijos ir filologijos mokslas, su juo su lietuvių tautos ir raštijos tyrinėjimu, vadinamoji lituanistika. Dr. Jono Basanavičius "Aušros" pirmojo numerio pratarinėje skatino tirti senėvių gyvenimą, būdą ir darbą. Negausūs to meto inteligentai atsiliepė į kvietimą ir uoliai ėmė tirti lietuvių liaudies papročius, buitį, tautosaką ir gimtąją kalbą. Atrodo, kad tie tyrimai buvo laikomi svarbia sudedamąja lituanistikos dalimi. Be abejo, P. Višinskiui buvo žinomas tas dr. Jono Basanavičiaus kvietimas, nes jis jau Šiaulių gimnazijoje būdamas skaitė moksleiviams draudžiamus lietuviškus raštus.

Pažymėtina, kad P. Višinskio gimnazijos ir studijų bendramoksliai buvo užkrėsti antropologiniu tyrinėjimu. Visuomenės veikėjas gydytojas R. Šliupas, kiek anksčiau už P. Višinskį mokėjęs Petrapilio universitete, gamtininkas ir pedagogas J. Baronas, gydytojas Bukantė, žymus akių gydytojas ir nepriklausomas Lietuvos universiteto profesorius dr. P. Avižonis savo disertacijoje parašė apie Šiaulių apylinkių valstiečių akių ligas ir aklumą, pateikė ir antropologijai svarbių duomenų.

Konkursinį darbą P. Višinskis parašė per pustrčio mėnesio, gydydamasis Jaltoje, ir 1898 m. sausio 10 d. išsiuntė jį į Petrapilio universitetą. Rašoma, kad besigilinanti jo kūryba tiesiog stebino P. Višinskio nepaprastą darbštumą, išvėrmę ir valią. Jis skursdamas, sirgdamas, net reikalingų knygų neturėdamas, parašė rimtą, apgalvotą 132 puslapių darbą. Universitetas apdovanojo autorių garbės raštu. Jis parašė tik vieną antropologijos darbą. Vėliau visuomenė, kultūrinė ir politinė veikla visiškai atitraukė jį nuo mėgstamo darbo, kuri jis vis dar vylysi tęsti.

1898 m. buvo bebaigiąs universitetas. Beliko tik valstybinius egzaminus išlaikyti. Tačiau jis to nesiryžo. Mat, jis žinojo, kad diplomą jam gali sudaryti karjerą Rusijoje, tik ne Lietuvoje. Sugrįžęs į Lietuvą vertėsi privačiomis pamokomis ir įsitraukė į visuomeninį darbą, daug rašė varpininkų spaudoje.

1899 m. aktyviai dalyvavo pirmajame lietuvių vaidinime "Amerika Partije" Palangoje. P. Višinskis buvo režisiorius ir aktorius. Taip pat jis parašė komediją "Velnias spąstuose". Jai suvaidinti jau ir leidimas buvo gautas, bet rusų žandarai įtarę, kad tai pašieplami caro pakalikai leidimą atšaukė. Vėliau šis daug kur Lietuvoje, ypač Dzukijoje, buvo vaidinamas slapta.

1900 m. rusų žandarai padarė P. Višinskio bute krata, rado plakatų garsinančių atšauktąjį vaidinimą ir keletą lietuviškų knygų. Už lietuviškų raštų spausdinimą ir laikymą buvo P. Višinskiui iškelta byla, kuri tęsėsi net trejus metus.

Be to, jis parašė ir išspausdino

Vilniuje keletą knygelių, būtent Visuotinas, lygus, slaptas balsavimas, Žmogaus tiesos. Kas tai yra konstitucija, Mokėdamas skaityti, greit gali išmokti rašyti, Elementorius, Mažas elementorius ir kt.

P. Višinskio tikslas buvo šviesinti visuomenę politiškai ir brandinti ją kovai savo teisoms ir Lietuvai siekti laisvės. "Mes mylim tėvyne, norim jai gero atnešti: mūsų priedermė yra pašalinti vi-

sa, kas jai kenkia... Mes turim kovoti kovoti. Kas tik bebūtų mūsų priešai, nežiūrėsim!... Kova ir kova be paliovos!...

Nors Povilo Višinskio gyvenimo amžius buvo trumpas, bet labai andringas, sunkus, kovojant su tautos pavergėjais rusais. Gyveno tik trisdešimt vienerius metus, bet padarė daug. Jo atlikti darbai lietuvių tautai sunkiai įkainuojami.

A. + A. ELIZABETH RUBAS MONYTE

Gyveno 2524 W. Marquette Rd. Staigiai mirė rugpjūčio 16 d. vakare. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 65 metus. Buvo žmona a. a. Adolfo Rubo. Pasiliko dideliame nuolūdimė dvi dukros: Aurelia Roman, žentas Michael ir Aquiline Segler, žentas Charles; trys sūnūs: Edward, marti Ann, Ernest, marti Estelle, Jerome, marti Anne; 18 anūku; 13 proanūku ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Svč. M. Marijos Gimimo parapijos Sv. Terešės dr. jai. Buvo amžina Sv. Kazimiero Seselių Rėmėjų dr. jos narė. Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veitonės sielą. Po pamaldų bus nušlydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: dukters, sūnius, žentai, marčios, anūkai, proanūkai ir kiti giminės. Laidotuvių direktoriai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

A. + A. BALIUI MULIOLIUI mirus,

žmonai ONAI, sūnui VYTAUTUI, giminėms ir artimiesiems gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Norman ir Sofia Bursteinai

Operos Mecenatui

A. + A. BALIUI MULIOLIUI mirus,

jo žmoną ONUTĘ, visus šeimos narius ir visus giminės nuosirdžiai užjaučia

Chicago Lietuvių Opera

A. + A. JUOZUI IVANAUSKUI mirus,

giliai liūdančius jo žmoną ROMĄ su vaikais, užšvę p. OLŠAUSKIENĘ ir svainį KUN. LEONĄ, mūsų mielus Liepynų kaimynus labai užjaučiame.

Ada ir Marius Totoraičiai Salida, Colorado

A. + A. BALIUI MULIOLIUI mirus,

žmoną ONĄ, sūnų VYTAUTĄ, giminės ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Juzė ir Juozas Ivašauskai Margarita ir Vaclovas Momkai

PUTKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA — Išleide — LIETUVŲ KUNIGŲ VIENYBĖ Mecenatė — Prel. Juozas Karalius. Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir tinka kietale viršelis. Vertimas padarytas grafiš lietuvių kalba. Mecenato dėka laida paruošama kainas. Gausnams "DRAUGO" knygos. Kaina — \$6.00. Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiama ir per atstautimui (kitur gyvenantieji pridėti 25 centus). Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Sigskit užsakymus. DRAUGAS 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

Inž. STASYS BABRONIS
Gimęs 1911 m. lapkričio 26 d. Šiauliuose.
Mirė š.m. rugpjūčio mėn. 15 d. Buenos Aires, Argentinoje.
Nulūde: žmona, duktė, žentas ir anūkai.

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-8401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2814 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6638
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELJONAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572
POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1188-39
VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1008

Perskaite "Drauga", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

CHICAGOS ŽINIOS

NORI MARŠUOTI

× Kun. Juozas Dambrauskas, MIC, Marijonų vienuolijos provinciolas, gavęs lūdną žinią, kad rugpjūčio 16 d. naktį mirė jo sesers vyras a. a. Edward Gardner, išvyko į jo laido tuves. Velionis laidojamas Union, N. J., kapinėse.

× Jaunimo olimpiada, visos dienos gegužinė, etninių grupių pasirodymai vyks šį sekmadienį, rugpjūčio 22 d. Marquette parko aikštėse. Tai bus Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukakties etninis paminėjimas. Iš lietuvių programoje dalyvaus Ir. Smieliauskienės vadovaujamas Grandies ansamblis, pasirodys kitų tautinių grupių vienetai. Vadovaus Chicago policijos finansų departamento direktorius majoras Juozas Mildice (Mildaišis). Kviečiame kuo gausiausiai visus lietuivius dalyvauti ir parodyti savo kultūrinį įnašą Amerikos gyvenimui.

× Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke Šv. Vardo draugija ruošia rugpjūčio 29 d. savo mokyklos kieme vaikų gegužinę.

× Agr. Antanas Santaras ir agr. Vilius Žirgulevičius atsiuntė sveikinimus "Draugui" iš Kanados, kur juodu lanko savo pažįstamus ir artimuosius. A. Santaras yra "Draugo" bendradarbis ir žada apie lietuvių ūkininkų Kanadoje įsikūrimą įspūdingais pasidalinti su Amerikos lietuiviams.

× Vaclovas Romanas, Wilkes-Barre, Pa., muzikas, "Draugo" bendradarbis, mums atsiuntė laišką, kur rašo, kad po sunkių ir varginančių operacijų gerokai atsigavęs ir energingai su vietos lietuiviams ruošiasi dalyvauti JAV 200 metų sukakties minėjime, kuris įvyks didelėje Armory halėje, Bongston, Pa. Dalyvaus penkių Wyoming klonio lietuvių parapijų choristai. Bus etninė paroda ir įvairūs pasirodymai. Minėjimo iškilmės užsietės 4 dienas ir baigsis rugsėjo 12 d. laisvės.

× "Nors paštas ir nereguliariai pristato dienraštį, vis vien jis yra man labai malonus ir laukiamas svečias, nes ta diena, kai ji gaunu, yra savotiška šventė — sužinau, kas vyksta lietuviškame pasaulyje ir savo tėvų žemėje" — rašo mums skaitytoja Annetta Cumpskis iš Pensilvanijos, siųsdama auką jam paremti. Dėkojame.

× Vytautas Agūnas, nuo širdus "Draugo" skaitytojas Chicagoje, prie prenumeratos mokesčio pridėjo ir auką. Dėkojame.

× Mečys ir Elena Krasauskai, gyv. Brighton Parko apylinkėje, Chicagoje, Penktai Tautinių Šokių šventei paaukojo 100 dol. Šventės komitetas už tai nuoširdžiai dėkoja. (pr.)

× B A L F O Šalpos piknikas, įvyks rugpjūčio 22 d. 12 val. Polonia Grove sode — Archer ir 46 gatvė. Pirmas vicepirmininkas p. J. Mackevičius, bus tvarkdarys — ypatingiems reikalams. Gros A. Ramonio orkestras. Privažiavimas ir miesto autobusais. Prašom dalyvauti ir pasiūlyti savo artimuosius. (pr.)

× PREKYBOJ TEREA (3235-37 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, telefonas (312) 434-4660) didelis pasirinkimas aukso papuošalų - grandinėlių, apyrankių, sagių, medalių, kryželių, žiedų su įvairiais brangiais akmenimis, kultūrinų perlių, jady, koralų ir kt. Aukso papuošalams taikoma 20% nuolaida nuo iškiliolinių jų kainų. (sk.)

Negrai kreipėsi į JAV apylinkės tėsma, prašydami duoti jiems leidimą demonstruoti Marquette Parke. Teisėjas G. N. Leighton paprašė duoti jam oficialų pranešimą apie praėjusio maršavimo padarinius. Kaip žinome, praeitos demonstracijos metu buvo 32 sužeisti ir 63 areštuoti. Chicago gatvių komisnieriariaus pavad. N. R. Short pranešė, kad dabar maršavimo neleista, nes susidaro susisiekimo sunkumų ir policija pranešė apie praeito maršavimo neigiamybes. Be to, šeštadienį, kada negrai nori maršuoti, Marquette Parke bus vaikų olimpiada su apie 5,000 dalyvių.

300 METŲ KALEJIMO
E. Slaughter, 20 m., gyvenąs 5266 So. State, Chicagoje, nutestas kalėti nuo 100 iki 300 metų. Jis rastas kalnu apipūšimais metu nudūręs Suzaną Marie Hebel, 23 m. užpuldamas ją darbovietėje 5009 S. Ellis. Velionė buvo Illinois universiteto studentė, tik ką nupiešusi Illinois greitkelių žemėlapi, kuris ir dabar naudojamas. Skirdamas tokią bausmę, Cook apskr. kriminalinio teismo teisėjas J. M. Bailey pažymėjo, kad tuo jis nori ginti kitas moteris nuo panašios tragedijos.

SOKO 60 VALANDŲ
Chicagoje, Faces diskotekoje, buvo suorganizuotos šokių rugtynės, kurių pelnas skiriamas labdarai. Šokio "maratonas" užsietės 60 valandų be pertraukos. Tikimasi, kad iš viso suplauks 100,000 dol. kurie bus paaukoti suruošti invalidų vaikų olimpiadai Chicagoje.

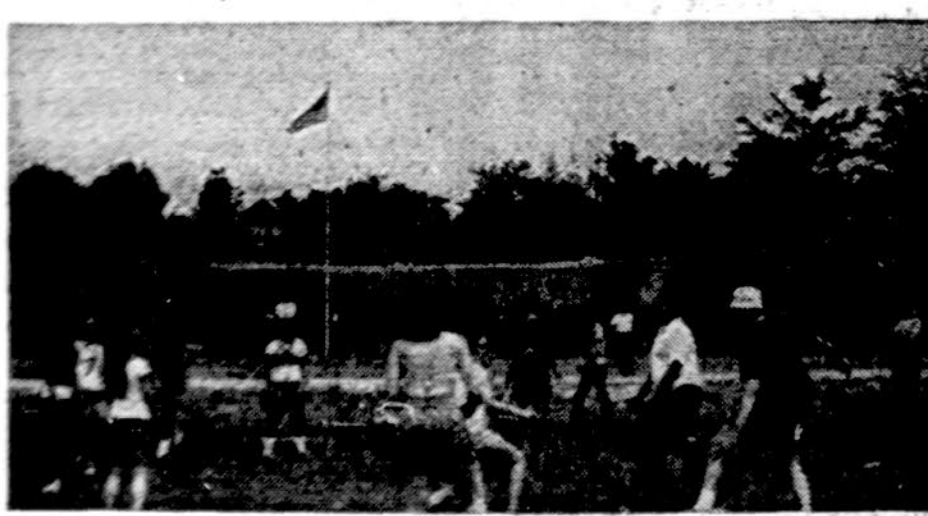
PADEGIMAI BOMBOMIS
Trijų dienų laikotarpy jau dvi bombos buvo įmestos į nejudamos nuosavybės prekiavimo įstaię Second City Realty, 5856 W. Division, Chicagoje. Ji pardavinėjusi spalvotiems namams.

KOSCIUSKOS PAMINKLAS
Raito T. Kosciuskos paminklas iš Humboldt parko, kur stovėję 72 m., nuimtas ir nugabentas į Garfield Parko sandėli. Reikėjo nuimti dėl vandens, dėl sužalojimų. Parkų distriktas ir Chicago lenkai paminklą atremontuos ir surūgėresnę vietą.

× Kun. dr. Kęstutis Trimakas rugpjūčio 18 d. atel. linikų sendraugių stovykloje Dainavoje kalbės tema "Ką liudija prie mirties slenksčio buvusieji". rugp. 17 d. vakare buvo rodomas montažas "Ateitis, 1911-1934".

× Birutė ir Paulius Čečkal, kurie jau daugiau kaip mėnesį atostogauja Europoje, atsiuntė "Draugo" redakcijai nuoširdžius sveikinimus iš Šveicarijos, kur jie kiek ilgiau yra apsištoję. Rugpjūčio 20 d. jie jau žada grįžti namo į Detroitą.

× Veronika Jakušovienė, St. Petersburg, Florodoje, gerai žinoma nekilnojamojo turto įstaię savininkė, dažnai paremia lietuviškus reikalus. Šiomis dienomis ji padėjo ir "Draugui", atsiųsdama 10 dolerių auką. Dėkojame.

Mūsų skautai žaidžia orinio žaidimą Rock Creek, Ohio skautų stovyklavietėje. Nuotr. Vl. Šeštokas

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Paulius Jurkus, rašytojas ir "Darbininko" redaktorius, savo atostogas praleido Lietuvių pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Maine.

— Solistė Angelė Klaušaitė, garsėjanti dainininkė, rugpjūčio 14 d. dainavo UBA - BATUNo Baltijos festivalio lietuviškoje dalyje ir buvo šiltai sutikta. Festivalis įvyko Plattdeutsche Parke, Franklin Square, L. I., N. Y.

— Irenos Lukauskas, gyvenančios Fort Meyers vietovėje Floridoje laišką apie komunizmo išspausdino "Fort Meyers News-Press" laikraštis. Laiško autorė paneigia faktus, esą komunizmas pasikeitęs. Ji iškelia visą eilę komunistų atliktų žiaurumų, suminių skaitlinėmis Lietuvos nuostolius žmonėmis sovietinės okupacijos metu ir nurodo pavojus, kuriuos komunizmas neša JAV-bėms ir kitoms valstybėms.

— S. Sgt. Konstancija L. Lipienė, Stasio Lipčiaus žmona, tarnaujanti JAV karo aviacijoje, gavo Commendation medalį. Jos vyras Stasys (S. Sgt.) liepos 3 grįžo iš Vokietijos, atlikęs ketverius metus tarnybos. Dviem metams paskirtas į Nebraska. Žmona, baigusi mokyklą Chanute, irgi siunčiama Nebraska. Abu tarnauja JAV aviacijoje jau devinti metai. Stasio brolis Linas, prieš metus įstojęs aviacijon, dabar išsiųstas į Angliją.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Stasys Rakutis stalga mirė rugpjūčio 6 d. Melbourne, eidamas 56-uosius amžius metus. Palaidotas Fawcner kapinėse. Kilimo jonaviškis. Buvo aktyvus lietuviškoje veikloje, ramna būdo žmogus, negalavo širdimi. Į amžino poilsio vietą palydėjo apie 100 lietuvių.

— A. a. Juozas Mašinskas mirė rugpjūčio 10 d. Melbourne. Anksčiau ji buvo ištikęs paralyžius, po kurio buvo sustiprėjęs, bet galutinai nesustiprėjo.

— A. a. Jonas Mečėckas mirė Letrobe Valley vietovėje. Buvo aktyvus lietuviškoje veikloje. Liko tėvai, sesuo ir brolis.

— Pavergtų tautų koncertas Adelaidėje, suruoštas rugpjūčio 1 d. Adelaidėje, lenkų salėje, gerai pavyko. Iš lietuvių kalbėjo J. Mikuzis, dalyvavo G. Vasiliauskienės vedamas "Lithuania" choras ir tautinių šokių grupė. Buvo priimta rezoliucija, prašant laisvasias tautas paremti pavergtųjų tautų kovą.

VENECUOLOJ

— Dr. Vytautui Dambraui minint 25 metų diplomatinės tarnybos sukaktį, JAV ambasadorius Venecuoloj jam suruošė specialų priėmimą. Liepos 10 specialų minėjimą jam surengė ir Venecuolos lietuviai. Visi pasidžiaugė gražia jubilato diplomato veikla ne tik tarptautinėj plotmėj, bet ir lietuvių išievojis gyvenime.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

VINCAS KUDIRKA

Man patinka rašytojas Vincas Kudirka. Jis gimė 1858 m. gruodžio mėn. 31 d. Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje, turtingo ūkininko šeimoje. Kai jis baigė Marijampolės gimnaziją, jis įstojo į kunigų seminariją, kiek pabuvęs išstojo. Jis nuvyko į Varšuvą medicinos studijuoti.

Vincas Kudirka labai daug rašė. Jis rašė prieš rusus. Rašė eilėraščius, kurie ragino lietuivius nepasiduoti rusams. Jis rašė ir du laikraščius: "Aušra" ir "Varpa".

Jo žymiausias kūrinys yra "Lietuva, tėvyne mūsų", kuris virto Lietuvos himnu.

Rita Čekanauskaitė
Los Angeles lit. m-los.
7 sk. mokinė.
("Saulutės Spindulys")

MANO ATOSTOGOS

Vasaros atostogų metu mes vyksime į Kaliforniją. Mes važiuosime lankyti savo pusseserius, tetos ir dėdės. Mes ten praleisime apie tris savaites laiko. Mano pusseserė turi maudymosi baseiną, kuriame mes maudysimės. Mes važiuosime automobiliu apie vieną savaitę. Būsime ten apie dvi savaites.

Aš nė karto nebuvau Kalifornijoje. Aš labai patenkinta, kad ten važiuosime. Tai tiek mano atostogas.

Danutė Šeferytė,
Gary, Ind. liuanistinės
m-los mokinė

MANO TĖVELIS

Mano tėvelis yra gana aukštas ir turi juodus plaukus.

Jis kartais labai supyksta, bet kartais būna labai geras. Mes dažnai nežinome, ką jis darys ar sakys, ar kaip nubaus. Norėdamas mums būti geras, jis nori, kad mes gautume gerus pažymius ir kad mums mokykloje sektųsi. Jis mūsų nelepina.

Jam nepatinka, — jo žodžiais, — kad visi jam filosofuotų.

Jonas Bankaitis,
Clevelando Šv. Kazimiero
lit. m-los 8 sk. mok.
("Pavasario derlius")

VISTIEK NEGERAI

Motina, norėdama savo vaiką išmokyti gerą elgesio, įkalbėjo: kada jis tik supyks arba su kuo susibars, nuošaliai atsistotų ir tyliai skaičiuotų: vienas, du, trys... iki šimto.

Vieną dieną Vincukas pareina visas apdraskytas, suplėšytas drabužiais. Ar tu vel su kuo mušėsi? Ar aš tau nesakiau, ką turi daryti? — barė motina.

— Aš skaičiau, mama, — atsakė verkdamas vaikas, — bet matali, ką Petrenas man padarė!

MAMA

Kariaus mama gera, kartais aš ne. Kartais ji išvaro iš kambario ir kartais liepia viską padaryti. Kaip pakloti lovą ir išnešti šiuksles. Mama nori, kad aš užaugčiau geras žmogus. Mama mane labai myli ir aš ją labai myliu. Ji man daro gerų dalykų ir aš jai taip pat darau.

Darius Pocius,
Londono lit. m-los mokinys
Kanada, ("Tėvynės Ateitis")

KELIONĖS

Mūsų giminėms Kanadoje norėčiau padėti statyti namus; po to važiuočiau į New Yorką. Ten pabuvęs aplankyčiau Floridą kur karštas oras ir kur man patinka.

Karolis Walsh,
3-ėlis skyrius,
Melrose Parko lit. m-los

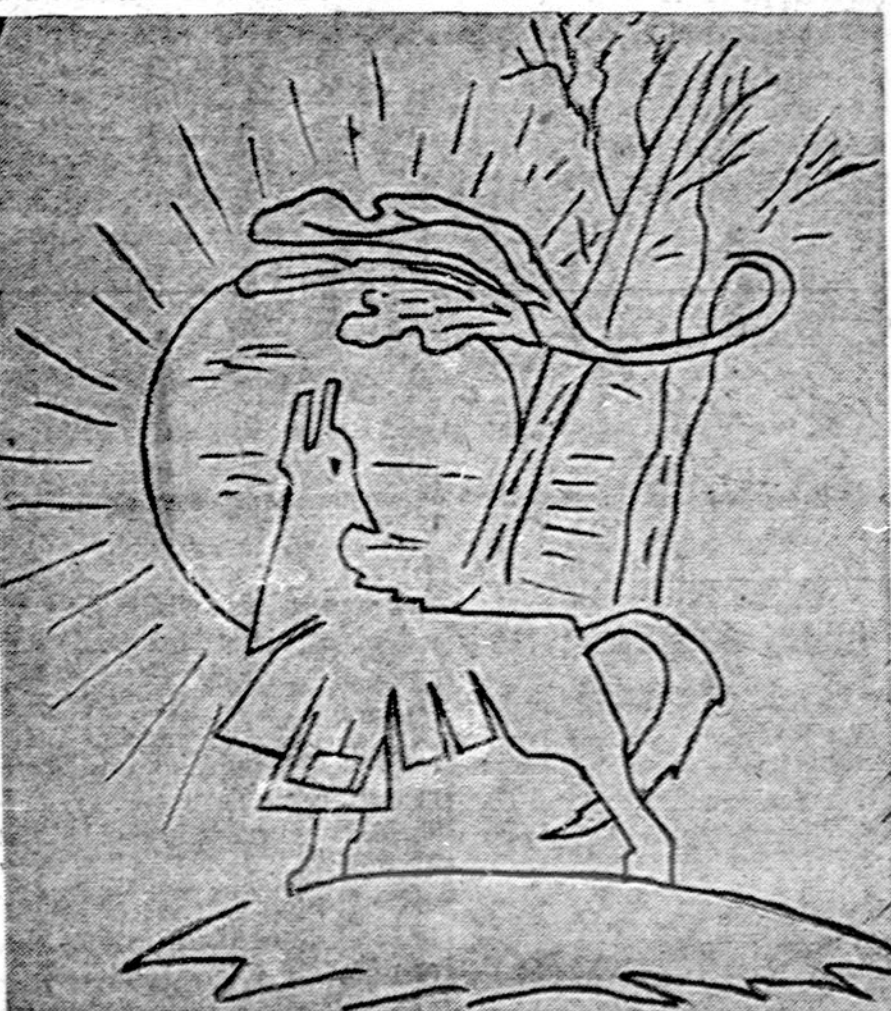
AR LIETUVIS MOKINYS PASKIETĖS?

Daugelis klausia, ar mokiniai nepriklausomoje Lietuvoje buvo kitokie negu šių dienų mokiniai? Aš bandysiu šiame rašinyje palyginti.

Nepriklausomos Lietuvos mokiniai vaizdžiai aprašyti K. Binkio "Atžalyne". Šių dienų mokiniai pavyzdys bus mano lituanistinės mokv. los klasės mokiniai. Vienintei skirtumą, kurį aš matau, tarp šių dviejų grupių mokiniių yra laikas ir vieta. Visa kita yra labai panašu.

"Atžalyne" mokiniai buvo išdykę. Prieš pamokas jie stengėsi nusirašyti namų darbus, kuriuos nebuvo paruošę. Mėgdavo jie ir pajaukauti. Ir mokytojus pajaukdavo. Pavyzdžiui prisimin kime, kaip vienas mokinys atsis-tojęs pamėgdžiojo istorijos mokytoją, kuris vis pamiršdavo ką prieš tai pasakė. Iš to kildavo daug juoko. Egzaminuose mokiniai naudodavo vadinamas "špagalkas".

Šių laikų mokiniai nedaug kuo tesiskiria. Neparuošę pamokas namuose, mes taip pat stengiamės atėję nusirašyti nuo draugių. Mėgstame ir mes paerzinti

Piešė Daina Tijiūnelytė, Darius - Rirėno lit. m-los mokinė.

ir pajaukti mokytojus. Dažnai prieš mokytojų įeinant į klasę vyksta kempinių karas, jos skriaudo po visą klasę, kol pasirodo duryse mokytojas. Mes taip pat prieš klases darbus pasirošiams "špagalkas".

Man atrodo, kad nesvarbu laikas ar vieta, bet mokiniai yra panašūs daug kuo, nes yra jauni žmonės. Jie tai daro nieko blogo negalvodami.

Laura Laučiūtė, VII kl.
K. Donelaičio lit. m-los

MŪSŲ KATYTĖ

Mes turėjom mažą katytę, kuriai parinkome vardą "Murkė". Maža ji buvo ir visur bėgiojo. Labai mėgo žaisti su siūlais ir mažais sviedinukais. Kai ji su pykdavo, tai su savo aštriais nagučiais pagauna ranką ir kanda.

Kelis kartus kieme pagavo paukščius ir su jais žaisdavo. Išdykė Murkutė mokėjo ir i medį greitai įlipti, o iš medžio išlipti jai buvo sunkiau.

Kai Murkutė užaugo, reikėjo ją vesti pas veterinarų. Tas jai labai nepatiko, nes ji gavo vaistų adatą. Kai tik aš atidariau veterinaro duris, Murkė šoko iš mano rankos ir, kaip paukštis, nulėkė per gatvę. Nors aš

Stovykloj lyja

Debesys niukias,
Lietutis lyja —
Mūsų stovykloj
Zolė atgyja.

Barbena stogus,
Upeliais bėga —
Sesės ir broliai,
Sukaupkim jėga.

Lietus palaisto
Laukus ir mišką —
Kai mes žygiuojam —
Net balos tyksa.

Kai šaltas rūkas
Klajoja naktį —
Imam sapnuose
Pasaką sektį.

O. B. Audronė,
("Laužai ir kibirkstėlės")

Vasaros smuikininkas.
Piešė Lina Didžbalytė,
Marquette Parko lit. m-los
4 sk. mokinė

save. Kiekvienam uždeju laikrodį su "skambučiu, kad atsikeltų tuo pačiu metu.

Atsikėlę 2002 metais, mes pradėjom apžiūrėti vietovę. Iš tolo matėm lietuvišką vėliavą. Greitai nubėgę pamatėm žmones dirbančius kaip arklus. Niekas jų nevaldė. Jie taip sunkiai dirbo. Algis paklausė vaikučio, ar čia yra Lietuva? Jis atsakė, kad Lietuva ir lietuviai. Mūsų antras klausimas buvo: "Ar yra rusų?" Mažas vaikutis pradėjo juoktis. Nustojęs juoktis jis atsakė, kad jie mėgino užimti Lenkiją ir patys save susižadė, nežinodami ką daro.

Mes visi trys greitai nubėgomės pas žmones ir pasveikinome visus. Pasiziūrėję į laikrodį matėm, kad rytot bus Vasario 16, 2002 metai. Visi nustojo dirbti ir pasirošė rytojui. Tos dienos aš niekad neužmiršiu.

Darius Rudis, 8 sk. mok.
Detroito "Ziburio" lit. m-los
("Skambutis")

JEI BŪCIAU AMERIKOS PREZIDENTE

Jei aš būčiau Amerikos prezidentė, aš dirčiau Amerikos ir viso pasaulio žmonių naudai. Aš išrinkčiau gerą padėjėjų, kurie sutiktų su mano mintimis. Aš daryčiau taip, kad mano darbai vestų Amerikos žmones mylėti ir gerbti savo tautą. Padėčiau aš, kad turėtų geresnį gyvenimą mokyti ir neturinti žmonės. Paskirčiau didelę bausmę plėšikams ir žudikams, kad išnyktų kriminaliniai nusikaltimai, kad ir vėl žmonės galėtų be baimės vaikščioti ir ramiai gyventi. Būdam prezidentė, padėčiau tik toms tautoms, kurios duoda žmonėms laisvę ir padeda jų gyvenimui.

Vida Didžbalytė, 6 sk. mok.
Marquette Parko lit. m-los

MANO KAIMYNAS

Kai mes persikėlėm į naują namą, žmonės atvažiavo ir išpylė cementu mūsų verandą. Kitą dieną mes suradom, kad vienoje vietoje cementas suplyšo. Vieną dieną aš žaidžiau lauke ir aš pamačiau mažą sunkvežimį. Sunkvežimis buvo kokių penkių centimetrų ilgumo. Jis nuvažiavo prie plyšio. Mažas dalykas išlipo iš sunkvežimio ir pradėjo kraustyti į plyšį savo baldus. Kai jis baigė kraustyti, išsinešė kėdę į lauką ir pradėjo griežti smuiku.

Kiekvieną dieną aš girdėjau jo muziką. Jo muzika buvo ta pati kiekvieną dieną. Mums visiems nusibodo. Atėjo šaltas oras ir mano kaimynas Mikis Svirplys išsikraustė.

Rimas Milūnas
Lemonto "Maironio" lit.
m-los 7 sk. mok.
("Jaunimo balsas")

Mano draugas Jimmy įkrito į van denį. Vėliau mes valgėm pietus. Tada lipom į staigų kalną. Po to važiuom namo.

Jonas Soroktis
Ročesterio lit. .nok.
("Plunksna")

MŪSŲ KELIONĖ

Vieną dieną aš pagalvojavau, kaip smagu būtų gyventi iki 2002 metų. Skaičiau apie šitokius šaldytuvus, kuriuose žmonės miegotų, kol norėtų atsikelti. Kol miega, jis neauktų ir nesentų, bet kada atsikels, vėl pradės gyventi ir senti.

Man truko 14 metų pastatyti tą lovą. Aš ir Algis pastatėm vieną linui. Algi užmigdžiau pirma, paskui Liną ir galiausiai

Piešė Rita Bazytė, Marquette Parko lit. m-los VIII sk. mokinė.